

Det grundlæggende spørgsmål er: Tror man, at man kan lave det setup med verdens dygtigste personale og verdens bedste apparatur alle steder på alle adresser, eller tror man, at hvis man vil det, må man samle ressourcerne på nogle færre adresser? Jeg tror på det sidste.

Det, jeg bare undrer mig over, er, at Socialdemokratiet sådan set ikke rigtig vil være med til, kan jeg forstå, at lægge ryg til den udvikling, som ellers kunne være med til at løfte de her tal. Der er jo ikke frit valg på alle hylder her – i hvert fald ikke, hvis man vil være ansvarlig og tages seriøst.

Med hensyn til CT-scannere har vi 14,6 pr. million indbyggere, det er på niveau med Tyskland, og med hensyn til MR-scannere har vi flere, end man har i Tyskland. Der er altså sådan set ikke noget, der tyder på, at vi har et apparaturproblem, men det kan være, vi har indrettet os forkert organisatorisk, og det er det, vi er ved at lave om på.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Forespørgsel nr. F 36:

Forespørgsel til socialministeren:

»Hvilke initiativer vil regeringen igangsætte for at sikre, at kommunerne efterlever lovpligtige krav om sammenhængende børnepolitikker og standarder for sagsbehandling på børneområdet samt tilvejebringelse af den nødvendige indsats overfor udsatte børn og unge samt børn og unge med særlige behov?«

Af Mette Frederiksen (S), Martin Lidegaard (RV), Pernille Frahm (SF) og Line Barfod (EL). (Forespørgslen anmeldt 21/3 2007. Fremme af forespørgslen vedtaget 27/3 2007).

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til tirsdag den 22. maj 2007.

Begrundelse

Mette Frederiksen (S):

I 2004 vedtog et næsten enigt Folketing en ny anbringelsesreform. Som en del af reformen blev

det besluttet, at kommunerne pr. 1. januar 2007, altså i år, skulle udarbejde, vedtage og offentliggøre en egentlig børnepolitik.

En sammenhængende børnepolitik skal være præcis, prioriteret og fungere som en ramme for den altafgørende indsats, der er nødvendig for nogle af de mest udsatte grupper i vores samfund; det er børn og unge, der udsættes for omsorgssvigt, vokser op med store sociale problemer, det er børn og unge med særlige behov, og det er børn og unge med funktionsnedsættelser.

I februar 2007 offentliggjorde Socialpædagogernes Landsforbund en statusrapport om de sammenhængende børnepolitikker, og resultatet må siges at være nedslående. Kun to tredjedele af kommunerne havde i februar måned vedtaget den lovpligtige politik, hvilket selvfølgelig er et problem, men det egentlige problem var nærmere, at der i mange af børnepolitikkerne var åbenbare fejl og mangler. Der er i mange af børnepolitikkerne for lidt fokus på den forebyggende indsats; der mangler initiativer og mål for gruppen af handicappede børn; og der er ikke i tilstrækkelig grad udarbejdet de lovpligtige standarder for sagsbehandlingen på børneområdet.

Er det her ikke bare bogstaver på et stykke papir? vil nogle spørge. Er det ikke resultaterne i virkeligheden, der gælder, og de fleste kommuner har jo siden februar måned fået vedtaget og offentliggjort deres børnepolitikker? Men den sammenhængende børnepolitik må jo netop ikke bare være endnu et stykke papir i bunken på skrivebordet i den kommunale forvaltning, en børnepolitik skal derimod være en klar markering af kommunens indsats over for børn og unge, der vitterlig har behov for et stærkt samfund, og som i øvrigt i dag slet ikke får den beskyttelse og støtte, de både har fortjent og har ret til.

Der er nemlig massive problemer på det her område. Det gælder både på anbringelsesområdet, og det gælder den forebyggende indsats, som over for både børn og familier mange steder er så mangelfuld og utilstrækkelig, at sociale problemer får lov til at vokse sig alt for store. Vi ved, at der er børn, der burde blive anbragt uden for hjemmet, som ikke bliver det.

Kl. 14.55

De sammenhængende børnepolitikker kan blive et vigtigt instrument til at skabe en bedre socialpolitisk indsats over for nogle af de mest udsatte børn og unge, ligesom de kan bruges til at skabe et bedre lokalmiljø, der både er rumme-

ligt og brugbart over for handicappede børn og unge.

Vi håber, at vi med den her forespørgsel kan få en god debat i dag og ikke en debat, hvor regeringen og socialministeren endnu en gang blot skælder ud på kommunerne og dermed fralægger sig deres eget politiske ansvar, for vi rejser den her forespørgsel, fordi der er børn og unge, der ikke har det godt i vores samfund, og derfor skal dagens diskussion forhåbentlig også munde ud i virkelige løsninger.

Vi håber, at regeringen i dag vil forpligte sig til at sikre kommunerne en bedre økonomi, så indsatsen over for de mest udsatte børn og unge kan opprioriteres og forstærkes, og vi håber på en bred politisk enighed om, at vi i fremtiden skal have en stærkere sociallovgivning, der klart og tydeligt sætter barnets behov og tarv øverst.

Besvarelse

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg forstår forespørgslen i dag som to separate spørgsmål, det ene gående på, hvordan regeringen vil sikre, at kommunerne udarbejder de lovpåtlige børnepolitikker og standarder for sagsbehandlingen, og det andet på, hvordan regeringen vil sikre, at udsatte børn og unge får den nødvendige indsats.

Jeg vil først redegøre for spørgsmålet om børnepolitikkerne.

Da vi vedtog anbringelsesreformen, blev vi enige om, at alle kommuner skulle vedtage en sammenhængende børnepolitik og lave standarder for sagsbehandlingen. Vores tanke var, at det er helt centralt for indsatsen, at det politiske niveau i kommunerne bliver tvunget til at tænke igennem, hvordan de vil sikre en sammenhængende indsats for de udsatte børn. De skal bl.a. tænke igennem, hvordan samarbejdet mellem normal- og specialområdet skal være, hvilket ansvar daginstitutioner og skoler har i forhold til de udsatte børn, hvordan samarbejdet med socialforvaltningen skal være m.v.

Jeg tror, at børnepolitikkerne vil være et af de mest centrale redskaber i forhold til at sikre den tidlige indsats, som vi jo altid taler meget om, for de vil sikre, at der er sammenhæng i indsatsen over for de udsatte børn, og at de forskellige fagfolk omkring børnene alle arbejder i samme retning. Men alt det forudsætter selvfølgelig, at kommunerne også udarbejder disse børnepolitikker.

I marts i år offentliggjorde Socialpædagogerne Landsforbund en rapport, der viste, at hver tredje kommune endnu ikke havde vedtaget og offentliggjort en børnepolitik. Det er naturligvis fuldstændig uacceptabelt, hvis kommunerne ikke overholder reglerne. Loven om anbringelsesreformen blev vedtaget i 2004, og kommunerne har haft over 2 år til at lave gennemarbejdede børnepolitikker til ikrafttræden den 1. januar 2007, så ingen kan undskylde sig med, at der ikke har været tid til at lave dem.

På baggrund af undersøgelsens oplysninger skrev jeg til de 57 kommuner, som ifølge SL ikke havde lavet en børnepolitik eller standarder for sagsbehandlingen. De fik en måneds frist til at oplyse mig om, hvorvidt undersøgelsens resultater var korrekte. De fleste af kommunerne havde, siden SL lavede sin undersøgelse i starten af 2007, fået udarbejdet en børnepolitik og standarder, nogle af de 57 havde faktisk også udarbejdet den til tiden, selv om SL's undersøgelse viste noget andet, og nogle havde lavet den, men blot ikke fået den offentliggjort før SL's undersøgelse, og det gjorde brevet dem jo så opmærksom på at de skulle.

Der er imidlertid 15 kommuner, som har meddelt, at de endnu ikke har børnepolitikker og standarder på plads. De har godt nok alle lagt en tidsplan for arbejdet, men det mener jeg ikke er godt nok her 4½ måned efter, at det skulle have været på plads, så de vil nu blive indberettet til det kommunale tilsyn.

Alt dette handler om, hvorvidt kommunerne har udarbejdet børnepolitikker og standarder, men jeg synes jo også, det er vigtigt, at vi ser på indholdet af disse børnepolitikker, for en ting er selvfølgelig, at de er udarbejdet, noget andet er, om de har et indhold, der lever op til lovens krav, og om de er så præcise, at de kan være et reelt redskab for kommunerne.

Jeg har derfor bedt Ankestyrelsen om i starten af 2008, når vi er sikre på, at alle kommuner har en børnepolitik, at se på indholdet af børnepolitikkerne og standarderne for sagsbehandlingen i kommunerne. Herudover er det jo så også vigtigt, at børnepolitikker og standarder er implementeret i kommunerne, så de smukke målsætninger bliver omsat i praksis over for de udsatte børn.

Kl. 15.00

Det handler om, at politikkerne og standarderne skal være kendt af dem, der arbejder med børnene i kommunen, at der bliver fulgt op på målsætningerne, at politikker og standarder lø-

bende revideres m.v. Servicestyrelsen har det sidste halvandet år i samarbejde med syv projektkommuner udviklet redskaber til at udarbejde en børnepolitik og har nu også udviklet redskaber til implementeringen af politikken i kommunen. I april i år fik alle kommuner tilsendt en pjece om disse redskaber, som findes på en hjemmeside og som er frit tilgængelige for alle. Jeg mener derfor alt i alt, at der er gjort meget for at sikre, at kommunerne får lavet deres børnepolitikker, og at de så også rent faktisk anvendes i praksis.

Det andet spørgsmål til denne forespørgselsdebat går på, hvordan regeringen vil sikre, at man får gjort den nødvendige indsats over for udsatte børn. Det er et meget bredt spørgsmål, og det har jo været diskuteret en hel del fra flere vinkler, ikke mindst her på det seneste.

Jeg vil gerne starte med at slå fast, at udsatte børn og unge altid skal have den hjælp og støtte, de har behov for. Det må hverken økonomi, travlhed i kommunerne, berøringsangst over for forældrene eller andre ting stå i vejen for. Kommunerne har en pligt over for disse børn, og vores rolle fra centralt hold er at sikre, at der er den nødvendige lovgivning på området, og så følge med i, om kommunerne lever op til deres forpligtelse.

Jeg synes, vi allerede har gjort rigtig meget via anbringelsesreformen. Den har været et stort skridt fremad, og der fik vi jo skærpet reglerne til kommunernes sagsbehandling, vi fik sikret både børnene og deres familier en bedre inddragelse, vi fik indført mere kontrol med kommunerne, og vi afsatte midler til en massiv efteruddannelsesindsats. Det er nu næsten halvandet år siden, reformen trådte i kraft, og jeg er ikke i tvivl om, at den giver en løft af området, et løft, som også har været tiltrængt.

For netop at følge med i, om kommunerne gør det, de skal, har vi som nævnt i forbindelse med reformen iværksat flere aktiviteter, der skaber synlighed om kommunernes indsats, både i form af Ankestyrelsens praksisundersøgelser, anbringelsesstatistikken og Ankestyrelsens udvidede mulighed for at tage sager op af egen drift.

En af de ting, jeg mener er vigtig, er, at vi i højere grad får oplysninger om kommunernes indsats på kommuneniveau. Der er nemlig nogle gange en tendens til, at alle kommuner ellers bliver skåret over én kam, hvor der jo kan være meget store forskelle i deres indsats.

Når vi får årsstatistikken fra Ankestyrelsen, får vi flere oplysninger på kommuneniveau, så den enkelte kommune kan stilles til ansvar for dens indsats på området. Og så kan kommunerne også sammenligne sig med hinanden, og det tror jeg kan være nok så godt et redskab i arbejdet på at skabe synlighed om, hvad der rent faktisk sker i den enkelte kommune.

Bla. i forlængelse af reformen er der desuden igangsat forskellige tiltag, der skal opkvalificere dem, der på forskellige niveauer i kommunen arbejder med udsatte børn. Alle nye sagsbehandlere, der ansættes på børneområdet, tilbydes et gratis intensivt 10-dages-kursus om anbringelsesreformen og lovgivningen på børneområdet generelt. I efteråret 2007 vil der blive udbudt et kursus-katalog til sagsbehandlere og leverandører på børneområdet, som vil indeholde konkrete kurser, bl.a. om systematik i sagsbehandlingen, hvordan man bedst tackler vold mod børn, kriminelle unge og børn og unge med anden etnisk baggrund osv.

For også at styrke ledelsesniveauet i kommunerne vil jeg til efteråret i samarbejde med KL etablere regionale ledelsesnetværk blandt kommunale ledere på børn og unge-området. Formålet med netværkene er at give lederne mulighed for at dele erfaringer og eksempler på god praksis for tilrettelæggelse af sagsbehandlingen. Der viser sig jo nemlig at være meget stor forskel på kommunernes tilrettelæggelse af sagsbehandlingen, og jeg tror, at man også her vil kunne lære meget af hinanden.

Der er altså samlet set gjort rigtig meget for at løfte området, men samtidig må vi også erkende, at der stadig er børn, som ikke får den nødvendige hjælp. Derfor er vi nødt til at se på, hvad vi yderligere kan tage af initiativer fra centralt hold for at forbedre kommunernes indsats.

Vi havde jo så i går et møde i forligskredsen bag anbringelsesreformen, hvor der var opbakning til at iværksætte fire tiltag, som jeg mener vil kunne imødegå nogle af de centrale problemer på området.

Det første forslag går på at få sat fokus på kvaliteten i indsatsen. Debatten i den seneste tid har kørt på kommunernes besparelser på anbringelsesområdet og på det faldende antal ny-anbringelser, og jeg mener simpelt hen, at den debat er for unuanceret. Det er for enkelt at hævde, at bare anbringelsestallet er højt nok, og bare der bruges penge nok på området, så har børnene det sikkert fint, for det er et omfattende indgreb at fjerne børn fra deres forældre. For nogle

børn er det den eneste rigtige løsning, men for andre er der andre indsatser, som vil give dem en bedre hjælp.

KL. 15.05

Vi ved fra tidligere anbragte børn og unge, at livet som anbragt barn kan være vanskeligt og fyldt med dårlige oplevelser. Og op mod 50 pct. af de børn, der har været anbragt, bryder sammen i teenageårene. Undersøgelser peger desuden på, at tidligere anbragte børn er i en stor risiko for at klare sig dårlige end deres jævnaldrende senere i livet. Det gælder, både når man ser på deres uddannelsesniveau, deres beskæftigelsessituation, deres familieliv og deres sundhed. Det er ikke godt nok.

Skal børn og unge anbringes, skal indsatsen, hvad angår det, vi tilbyder dem i anbringelsen, gøres bedre. Derfor skal der en omfattende opkvalificering af indsatsen i gang, så vi med god samvittighed kan sige, at vi tilbyder børnene noget ordentligt, når de bliver anbragt. Vi skal tilbyde dem gode og ordentlige omsorgspersoner, som er godt rustet til arbejdet med disse børn, og som løbende bliver superviseret. Vi skal også sikre dem en solid skolegang, der kan tage højde for deres sårbarhed, og frem for alt skal vi sikre, at børn, der anbringes, ikke bliver udsat for overgreb.

Endelig skal vi også have mere viden om, hvad det gode anbringelsessted er. Nogle anbringelsessteder har meget få sammenbrud i anbringelserne, forældresamarbejdet fungerer, og de børn, der er der, rykker sig. Og der skal vi vide, hvad det er, der gør et anbringelsessted godt, om det er personalets uddannelsesniveau og arbejdsmetoder, eller om det er noget andet, der gør, at der er en positiv forskel. Jeg vil derfor sætte et større projekt i gang om kvalitet i anbringelsen, som skal have fokus på at hæve kvaliteten, bl.a. i skolegangen, med hensyn til at undgå overgreb og med hensyn til at sikre et bedre samarbejde med forældrene.

Det andet forslag går på de tilfælde, hvor personer tæt på barnet, f.eks. bedsteforældre, plejeforældre og skolelærere eller andre, er frustrerede over kommunens afgørelser om flytning af et barn eller afgørelser om samvær, men hvor forældrene ikke vil klage over denne afgørelse.

Vi udvidede jo, i forbindelse med at vi vedtog reformen, Ankestyrelsens muligheder for at tage sager op af egen drift. Og jeg synes, at Ankestyrelsen skal have endnu flere beføjelser, sådan at de også kan se på afgørelser om flytninger af børn samt afgørelser om samvær under anbrin-

gelsen. Herudover vil jeg foreslå, at Ankestyrelsen får kompetence til at kunne give administrative pålæg, det vil f.eks. sige pålægge en kommune at gennemføre en § 50-undersøgelse inden for 14 dage.

Endelig mener jeg, at der er brug for en informationskampagne over for de fagfolk, der møder børn og unge i hverdagen. Alle lærere, pædagoger, plejefamilier m.v. skal kende til muligheden for at henvende sig til Ankestyrelsen og bede dem om at tage en sag op, selv om man ikke er klageberettiget. Sidste år tog Ankestyrelsen ca. 100 sager op. Ankestyrelsens vagthundefunktion spiller således en aktiv rolle, men jeg mener, at den kan udvides mere.

Det tredje handler om, at vi har brug for mere viden om, hvilke børn der har brug for at blive anbragt så hurtigt som muligt, og hvilke børn der har gavn af, at de bliver bakket op i familien. Vi har i mange år talt om vigtigheden af en tidlig indsats og forebyggende foranstaltninger, men jeg synes også, at vi har brug for mere viden om, hvad det så er, der er praksis i kommunerne. Forskningen kan bidrage til at besvare en del af spørgsmålet, men der er også brug for simpelt hen at komme tættere på, hvad det er, man gør i kommunerne, hvad deres erfaringer er, og ikke mindst hvad deres resultater er.

De seneste tal fra anbringelsesstatistikken viser et fald i antallet af nyanbringelser. Det er bekymrende, hvis faldet i antallet af anbringelser er et udtryk for, at udsatte børn ikke får den hjælp, de har behov for. Men det kan vi ikke se ud af statistikken, for vi kan ikke der se, hvad det er, kommunerne sætter i stedet for anbringelserne, og hvad resultatet af dette er. Jeg ønsker derfor at nedsætte en følgegruppe med et antal af de kommuner, der har truffet politisk beslutning om at sætte fokus på de forebyggende foranstaltninger for at nedbringe antallet af anbringelser. Og så må vi se, hvad der sker i de kommuner, der har omlagt indsatsen, og hvad resultaterne er.

Endelig er der det fjerde forslag, som ligger i forlængelse af den debat, der har været i foråret om forholdet mellem børns og forældres rettigheder. Hvor går tærsklen for, hvornår et barn kan anbringes? Der er det min umiddelbare vurdering, at det ikke er lovgivningen, der er problemet, men at der måske er en manglende viden i kommunerne om, hvor tærsklen reelt går, og hvilke muligheder man har for at gribe ind i de forskellige sager, hvor forældrene ikke vil samarbejde. Derfor vil vi lave en mere uddyben-

de vejledning til kommunerne om, hvor tærsklen går, som også vil indeholde beskrivelse af konkrete sager, der ligger både over og under tærsklen, for vi skal være sikre på, at kommunerne er fuldt ud klar over de muligheder, som lovgivningen giver dem.

Kl. 15.10

Der er allerede gjort meget, men jeg synes også, at vi skal arbejde videre for at sikre, at de udsatte børn og unge får den hjælp, de har brug for. Der er børn, som vokser op hos forældre, som ikke kan give dem den omsorg, de har brug for, og som de har ret til. Her må vi sørge for at træde til med en god lovgivning, der giver kommunerne mulighed for at yde lige netop den indsats, som det pågældende barn har brug for. Det handler om at give den rette hjælp til det enkelte barn og at der er kvalitet i den hjælp, der bliver givet til barnet.

Forhandling

Mette Frederiksen (S):

Jeg er først og fremmest glad for, at ministeren i lighed med oppositionen finder det problematisk og selvfølgelig også forkert, at kommunerne i dag ikke i tilstrækkelig grad udformer de børnepolitikker, der skal til. Så langt så godt.

Det er rigtigt, at anbringelsesreformen trådte i kraft for snart halvandet år siden. Jeg deler, vil jeg gerne sige her, ikke ministerens lidt optimistiske tilgang til, hvad reformen har betydet og kommer til at betyde. For skal vi skære ind til benet, så handler den her diskussion jo ikke om teoretiske muligheder for nogle børns opvækst, den handler om børn og unge, der i dag i det her øjeblik, mens vi har diskussionen, ikke har det godt.

Det handler om børn, der igennem mange år er blevet slået på, er blevet mishandlede, som nu bor på et krisecenter, og som efterfølgende kommer hjem til den far, der har slået på dem i mange år, uden at vi gør noget som helst som samfund. Det handler om den lille pige, der har været i familiebehandling, og hvor børnepsykologerne har vurderet, at mor ikke har nogen forældreevne tilbage, og hvor en kommune alligevel træffer den beslutning, at hun skal hjem sammen med sin mor, selv om der ikke er nogen forældreevne. Man finder pigen låst inde i et skab 3 år efter. Hun lever og hun findes i vores samfund i dag.

Det er de her børn, vi snakker om. Vi snakker om rigtig mange – alt for mange – børn, der stadig væk oplever en hverdag med vold, overgreb og massive omsorgssvigt. Og værst af alt er der mange af de her børn, der oplever, at den dag, de fortæller det til en sagsbehandler, den dag, de fortæller det til en skolelærer, er der ikke nogen, der tror på dem. Eller – hvad der er endnu værre – de fortæller det til en sagsbehandler, som tror på dem, og som skriver alt det rigtige på papiret, men når beslutningen så skal træffes om anbringelse i en plejefamilie eller på en døgninstitution, er der bare ikke flere penge i kommunekassen. Eller – hvad der måske er endnu værre – man træffer den rigtige beslutning, og de kommer faktisk hen til en rigtig god plejefamilie, og et halvt år eller et år efter er der så ikke flere penge i kommunekassen, og så skal den lille pige eller den lille dreng pludselig tilbage til forældre, som stadig væk ikke har en forældreevne, der er god nok.

Det er de børn, vi taler om. Derfor synes jeg, der er grund til, at vi går meget, meget længere, end man gør med de fire forslag, som vi jo blev enige om i går, men som er meget, meget små forslag i en virkelighed, der er helt, helt forkert for den her gruppe af børn.

Jeg synes, der er grund til, at vi især sætter fokus på to ting.

Den ene er, at vi har behov for en stærkere sociallovgivning i Danmark, der klart og entydigt sætter barnet i centrum, en lovgivning, der til enhver tid sætter barnet højest end både økonomiske interesser i den enkelte kommune og for den sags skyld forældremyndighedsindehaverens interesser og behov. Den sociallovgivning har vi ikke i dag. Og i alt for mange eksempler er det alle andre hensyn end lige præcis barnets behov, der sættes højest.

Den anden ting, der er lige så afgørende, er stærkere økonomi i den enkelte kommune, sådan at der ikke er et kortsigtet incitament til at træffe de forkerte politiske og socialpolitiske beslutninger. For det er pengene, der i dag bestemmer både de manglende anbringelser, og at anbringelser mange steder hører op fra den ene dag til den anden.

Kl. 15.15

Alt det her skal vi gøre for at sikre en stærkere socialpædagogisk indsats over for nogle af vores mest udsatte børn og unge, og det er lige præcis derfor, at de mange mangler i de børnepolitikker, der er offentliggjort, er så problematiske. Det er et fåtal af kommunerne, der eksem-

pelvis har den forebyggende indsats inkorporeret i deres børnepolitik. Man kan jo stille sig selv det spørgsmål: Hvordan kan de overhovedet have en børnepolitik, der handler om udsatte børn og unge, og overhovedet ikke nævne ordet forebyggelse en eneste gang?

Så der er med andre ord behov for, at både Folketinget og regeringen tager ansvar for, at der er for mange børn og unge, der har det alt, alt for dårligt i vores samfund. Og her nytter det ikke kun at kontrollere mere eller skælde ud på kommuner. Der er behov for, at vi påtager os et samlet politisk ansvar kommuner, Folketing og regering imellem.

Derfor synes vi fra oppositionens side, at diskussionen i dag også skal munde ud i en forpligtende vedtagelse, sådan at vi faktisk ændrer på tingenes tilstand og ikke blot har endnu en politisk diskussion om den. Derfor skal jeg på vegne af Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, SF og Enhedslisten fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget konstaterer, at en række kommuner ikke i tilstrækkelig grad efterlever de lovpligtige krav om at udarbejde sammenhængende børnepolitikker og standarder for sagsbehandlingen, og at dette må antages – i sammenhæng med øvrige tendenser på området – at medføre en mangelfuld indsats i forhold til børn og unge, pålægges regeringen derfor følgende:

- i de kommende forhandlinger med KL om kommunernes økonomi for 2008 at præcisere kommunernes ansvar samt indbygge en handleforpligtelse i aftalen
- at gennemføre en kulegravning af de økonomiske konsekvenser af såvel anbringelsesreformen som kommunalreformen, hvad angår de ændrede refusionssatser for det specialiserede sociale område
- at sikre kommunerne økonomi og råderum til at løse opgaverne samt at fremsætte forslag til de nødvendige lovændringer, således at indsatsen over for såvel udsatte børn og unge som børn og unge med særlige behov forstærkes.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 70).

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Vi ved jo alle, at Socialdemokraterne var imod kommunalreformen. Jeg vil gerne spørge fru Mette Frederiksen, om det, fru Mette Frederiksen foreslår, er, at vi skal tilbage til tiden, hvor vi havde amterne og kommunerne og vi havde meget små kommuner. Er det det, fru Mette Frederiksen står og foreslår, når man på baggrund af, at der er en række kommuner – det er jo absolut ikke flertallet af kommuner, men nogle få – der ikke har udarbejdet de generelle børnepolitikker og standarder for sagsbehandlingen, vil lave revolution i hele børn og unge-politikken på det her område?

(Kort bemærkning).

Mette Frederiksen (S):

Jeg har ikke intentioner om at skabe revolutioner, hverken på landkortet eller på nogen som helst andre felter. Det, jeg er optaget af, er, at ethvert udsat barn og enhver udsat ung person i Danmark får lige præcis den socialpædagogiske bistand, der skal til. Det gør de ikke i dag, og det er det, der er problemet.

Hvorfor gør de ikke det? Ja, det er der flere grunde til, men en af de afgørende er, at en række af de her sager så at sige er dyre enkeltsager, for mange af de her børn er så skadede og har oplevet så mange svigt i deres liv, at den indsats, der skal til, for at de kan et godt liv, er ressourcekrævende. Det drejer sig om ophold på døgninstitution, det drejer sig måske om behandling igennem mange år.

Sagen er den, at i dag står kommunerne med udgiften til den indsats helt alene. Og ja, vi har fået større kommuner, men vi har stadig små kommuner, og vi har stadig så små kommuner, at et budget kan blive væltet af de meget dyre enkeltsager. Så vores forslag går i virkeligheden ikke på at nedlægge hverken den ene eller den anden kommune, men såmænd bare på at sikre, at det i enhver kommune er muligt at sikre lige præcis den nødvendige socialpædagogiske indsats. Og det er det desværre ikke i dag på grund af den økonomi, der følger med kommunalreformen.

KL 15.20

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Laila Walther, regionsformand i Dansk Socialrådgiverforening, siger, at det jo ikke er således, at flertallet af børn, der bliver anbragt i dag, bli-

ver anbragt, fordi de bliver slået. Det er jeg glad for. De skal jo anbringes, når de bliver udsat for andre overgreb.

Men problemstillingen ligger i de afbrudte anbringelser, det vil sige, når børn i og for sig i et forløb er anbragt 6-8 steder. Det er den kæmpe-mæssige udfordring, og det er jo den, vi med anbringelsesreformen påbegyndte at tage op i enighed, nemlig ved netop at sikre os, at sagsbehandlingen var i orden. Og det vil jeg bare gerne have bekræftet at Socialdemokraterne vel står ved, altså at vi har lavet en anbringelsesreform i enighed. Vi er nu ved at få den implementeret. Socialrådgiverne knokler ude i kommunerne med at leve op til de krav, vi har stillet.

Vi vil så dyngede dem til med flere papirer og endnu flere lovkrav og paragraffer fra centralt hold, fordi vi åbenbart ved bedst – eller hvordan skal jeg forstå det? – ved, hvordan de lige præcis skal agere, inden de i og for sig har nået at læse det, vi allerede har sendt til dem. Det mener jeg ikke er ordentlig sagsbehandling og lovgivning.

(Kort bemærkning).

Mette Frederiksen (S):

Vi skal da sandelig ikke dyngede vores sagsbehandlere til med mere papir. Vi kan faktisk gøre det omvendte, hr. Hans Andersen, for man kan skrive en sociallovgivning, der er så præcis og så tydeligt i børnenes interesse, og man kan gøre den meget kortere end den, der er i dag. Man kan tage alle de mystiske bestemmelser og formuleringer, der er om hensyntagen til forældremyndighedsindehaveren, ud af den nuværende sociallovgivning og skrive meget klart og tydeligt, at det altid er barnets interesser og behov, der står øverst.

Så det er bestemt ikke mere papir, der skal sendes ud til sagsbehandlerne, men en skarpere lovgivning. Og så er det ikke mindst en økonomi, så den enkelte sagsbehandler faktisk kan passe sit arbejde. For ja, vi har indgået aftale om en anbringelsesreform i fællesskab, men Ankestyrelsen fortæller os jo, at der allerede sidste år og i år i en række sager er så mange fejl i sagsbehandlingen, at loven reelt ikke er overholdt. Og det tror jeg først og fremmest hænger sammen med, at de fleste sagsbehandlere i dag er så overbebyrdede med arbejde og har så mange sager på deres skrivebord, at de reelt ikke kan passe deres arbejde. Det kan vi vælge at gøre noget ved ved at sikre kommunerne en bedre økonomi til faktisk at leve op til lovens ord.

Må jeg så ikke bare til sidst sige: Gid det var sådan, som hr. Hans Andersen siger, nemlig at alle børn, der udsættes for vold, får den behandling og den opbakning, de skal have; gid det var så vel. Tag ud og besøg vores krisecentre. Så vil du se, at det desværre ikke gælder.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Tak til ordføreren. Jeg skal lige gøre opmærksom på, at direkte tiltale altså ikke er tilladt, men at vi tiltaler i tredje person.

Hr. Hans Andersen som ordfører.

Hans Andersen (V):

En sammenhængende børnepolitik og standarder for sagsbehandling skal være på plads i alle kommuner. Det er helt afgørende for, at kommunerne kan yde den bedst mulige indsats over for de udsatte børn med bl.a. et styrket samarbejde mellem de mange fagpersoner, der møder børnene i deres hverdag.

Socialministeren vil indberette de kommuner, som endnu ikke har tingene på plads, for Det Kommunale Tilsyn. Det kan vi altså støtte. Børneområdet skal have det nødvendige fokus i kommunerne. Det er kommunerne forpligtet til. De udsatte børn har også krav på det.

Anbringelsesreformen, som vi har vedtaget i bred enighed i Folketinget, har syv indsatsområder: Tidlig indsats med bl.a. krav om udarbejdelse af en sammenhængende børnepolitik, bedre sagsbehandling, mere fokus på anbragte børns skolegang, styrket inddragelse af udsatte børn og familier, styrkelse af børns retssikkerhed, et øget efterværn og stærkere kontrol med kommunerne.

Udsatte børn og unge skal have den hjælp, de har behov for. Venstre vil ikke acceptere, at børn og unge bliver udsat for omsorgssvigt. Anbringelsesreformen har medført, at de udsatte børn og unge får mere hjælp og får styrket deres retssikkerhed. Men det er stadig væk ikke godt nok. Vi skal kunne gøre det bedre. De udsatte børn må kunne forvente det.

Kl. 15.25

Venstre kan støtte, at vi sætter fokus på kvaliteten i indsatsen under anbringelsen. Hvad tilbyder vi børnene og de unge, og hvilke resultater opnås? Udvidelse af Ankestyrelsens muligheder for at gribe ind i en sag kan være nødvendig for at sikre, at der ikke sker unødvendige fejl. Venstre kan kun anbefale, at vi får mere viden om og indsigt i, hvilke resultater der skabes gennem mere forebyggende foranstaltninger.

Så er der brug for en mere konkret vejledning til kommunerne om, hvordan de kan gribe ind i sager, selv om forældrene ikke samarbejder. Det er ikke lovgivningen og vejledningerne, der er mangelfulde, der er tale om manglende viden i kommunerne om deres muligheder for at hjælpe de udsatte børn og unge. Det skal vi have rettet op på.

De udsatte børn har brug for omsorg og tryghed og kærlighed, og hvis forældrene svigter, har vi som samfund et ansvar for at hjælpe hurtigt og med høj kvalitet i indsatsen.

Jeg skal på vegne af Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget udtrykker bekymring over, at ikke alle kommuner har vedtaget den lovpligtige børnepolitik og standarder for sagsbehandlingen, samt at der kan være udsatte børn, der ikke får den nødvendige indsats. Folketinget anerkender, at der med anbringelsesreformen er gjort meget for at styrke indsatsen, men konstaterer, at der er brug for tæt opfølgning på kommunernes indsats.

På den baggrund opfordrer Folketinget regeringen til at:

- følge op på, at alle kommuner vedtager den lovpligtige børnepolitik og standarder for sagsbehandlingen, samt undersøge indholdet af de vedtagne børnepolitikker
- gennemføre en undersøgelse af kommunernes håndtering af underretninger
- sikre national dokumentation af resultaterne af indsatsen over for udsatte børn og unge
- sætte fokus på kvaliteten i indsatsen under anbringelsen
- udvide Ankestyrelsens mulighed for at gribe ind over for kommunerne
- etablere en følgegruppe med kommuner om kommunernes indsats og effekten af denne
- vejlede kommunerne yderligere om tærsklen for tvangsanbringelser.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 71).

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se foran). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne høre Venstres ordfører, om han mener, at noget af det, der har stor betydning, hvis vi vil ændre på, hvad der rent faktisk sker ude i kommunerne i de her sager om anbringelser af børn, er at kigge på økonomien. Mener hr. Hans Andersen, at refusionssatserne og den økonomi, der er til anbringelse, har stor betydning for, hvilke løsninger der bliver valgt ude i kommunerne, eller mener han, at økonomien har underordnet betydning?

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Jeg mener sådan set, at det afgørende for, at der ydes børn og unge en god indsats, og for at kommunerne yder en god indsats, er, at lovgivningen er klar, og at vejledningerne er klare – og det mener jeg de er – og at man så i kommunerne følger op og følger både lovgivningen og vejledningerne.

Når man så skal vælge, hvad det er for en indsats, man skal yde, så synes jeg da, at man skal yde den indsats, der virker, og man skal selvfølgelig også sætte ind med forebyggelse og en tidlig indsats. Men vi var sådan set enige om i forbindelse med anbringelsesreformen, at det først og fremmest var det, vi skulle gøre. Og så skal vi selvfølgelig foretage en anbringelse, hvis det er nødvendigt. Og der mener jeg ikke, at man kan bruge det økonomiske argument for ikke at gøre det.

Kl. 15.30

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det, jeg spurgte efter, var ikke, om det rent juridisk og politisk osv. er i orden at bruge det økonomiske argument for ikke at gøre noget. Det, jeg spurgte hr. Hans Andersen om, var, hvad han tror, der rent faktisk sker ude i kommunerne, om det rent faktisk har betydning, hvordan kommunernes økonomi er, og hvilke refusionssatser der er.

De meldinger, som jeg i hvert fald får, og som jeg også hører flere andre får ude fra kommunerne, er, at det er økonomien, der er afgørende for, hvornår man sætter ind, hvilken løsning man vælger, og om man eventuelt hiver børn tilbage fra deres anbringelser for at spare nogle penge.

Derfor vil jeg høre, om hr. Hans Andersen fastholder sit svar fra før, hvor han, så vidt jeg

forstod, sagde, at det ikke var økonomien, der var afgørende, eller om hr. Hans Andersen er med på, at økonomien faktisk har stor betydning for, hvad der rent faktisk sker.

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Jeg synes, det er meget vigtigt, at kommunerne går ind og yder en god indsats og vedtager de her børnepolitikker og følger op på dem. Så kan det medføre flere økonomiske udgifter, og det kan også medføre færre afhængigt af, hvilken indsats man yder, hvornår man yder den, på hvilken måde man yder den, og hvem man yder den her indsats sammen med.

Jeg køber ikke præmissen om, at jo flere penge, man bruger, jo bedre bliver det. Det kan godt handle om, at en indsats meget tidligt med forebyggende tiltag over for en familie faktisk kan være en bedre indsats og oven i købet resultere i, at kommunen samlet set sparer penge. Det kan jo godt være resultatet. Men jeg kan forstå, at det ikke er noget, som Enhedslisten kan følge ræsonnementet i.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Hr. Hans Andersen siger mange kloge ting om, at man skal vedtage det rigtige og gøre det, der virker. Det er der vist ikke nogen der kan være uenig i.

Men nu til det der med økonomien: Ole Pass siger, at man selvfølgelig ser på økonomien, og i Aalborg Kommune, hvor man har besluttet sig for at fastholde niveauet for børneanbringelser, viser det sig, at de vil komme til at overskride deres budget med mere end 14 mio. kr. Samtidig ser vi, at KL har besluttet at spare 470 mio. kr. på det område.

Så er mit spørgsmål til hr. Hans Andersen: Kan vi ikke få bare sådan en lillebitte smule bæven i stemmen, når det fuldstændig bliver afvist, at økonomi spiller en rolle? Spiller økonomien slet ingen rolle i det her?

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Der er jo et budget, som kommunerne har lagt for, hvordan og hvorledes de tror, udviklingen vil foregå i 2007. Der kan vi af de nøgne tal se, at man forventer at have en mindre udgift på anbringelsesområdet, men en forøget udgift, når det handler om forebyggende tiltag. Det er et budget, og jeg tror også, at fru Pernille Frahm

ved, at det ikke er sikkert, at det bliver sådan, men at regnskabsresultatet for 2007 kan være anderledes. Det er den ene ting.

Den anden ting er, at jeg sådan set ikke synes, det er forkert, når de kommuner, der går ind og foretager aktive handlinger på det her område for at yde en bedre børnepolitik, får som resultat, at de måske bruger færre penge. Det er sådan set en udmærket indsats, så længe børnene får den nødvendige hjælp.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Jamen så skylder hr. Hans Andersen at forklare, hvordan de 100 mio. kr. til forebyggelse kan hjælpe de børn, der burde være anbragt. Man kan jo ikke forebygge for et barn, det allerede er gået galt for. Det skylder hr. Hans Andersen mig et svar på.

Så forstår jeg ikke det der med, at det er o.k. at spare. Vi var enige om, dengang vi lavede anbringelsesreformen, at det ikke var et spareudspil. Så det er ikke i orden. Det er i hvert fald i strid med den aftale, vi lavede i forbindelse med reformen.

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Jeg har ikke stået og sagt, at jeg forlanger, at kommunerne skal spare penge på det her område. Vi har i enighed lavet en anbringelsesreform og har lagt en række elementer ind, hvor vi faktisk har tilført kommunerne flere penge til området med henblik på at uddanne bl.a. socialrådgiverne. Det er det ene.

KL 15.35

Det andet er, at det så er op til de enkelte kommuner at agere, så længe de yder en rigtig god indsats. Det kan være Odense Kommune, som faktisk kan fremvise, at de på baggrund af et forebyggende tiltag oplever, at de ikke skal bruge lige så mange penge på anbringelser, som de brugte tidligere. Det synes jeg sådan set er udmærket.

Men med hensyn til børn, der skal anbringes, er jeg da meget enig i, at kommunen skal gribe ind. Den skal gribe ind over for børn, der udsættes for omsorgssvigt eller udsættes for vold, og så er den sådan set ikke længere.

(Kort bemærkning).

Bente Dahl (RV):

Allerede før kommunalreformen advarede eksperter om at lægge højtspecialiserede special-

institutioner ud til kommunerne. Det kan vi godt alle sammen huske. Dengang afviste regeringen og DF at lytte til dem, mens oppositionen var langt fremme i skoene og var bekymrede for den udvikling, vi kunne frygte ville ske.

I dag er der som forudsagt lukket fem specialiserede institutioner, og børnene har allerede betalt prisen for regeringens manglende vilje til at lytte. Jeg vil derfor gerne spørge: Hvor mange flere institutioner skal lukke, før regeringen igen vil se på opgavefordelingen mellem stat, kommuner og regioner? Jeg vil også høre: Er der en plan B?

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Nu ved den radikale ordfører ligesom jeg, at virkeligheden ikke er statisk. Da vi havde små kommuner og lidt større amter, var der jo også institutioner, der åbnede, og der var institutioner, der lukkede, og sådan vil det fortsat være.

Med hensyn til de pågældende institutioner, som fru Bente Dahl henviser til, har det jo ikke været sådan, at de her den 1. januar lige pludselig har oplevet en mindre efterspørgsel. Den har været der over en årrække, og så synes jeg sådan set, at det er meget fornuftigt, at man overvejer, om man skal bruge ressourcerne på at have en tom institution, eller om man skal bruge ressourcerne på at hjælpe børnene bedst muligt, og der er jeg tilhænger af det sidste.

Jeg ønsker ikke, at man siger, at en institution, der først er oprettet, aldrig nogensinde må blive nedlagt. Hvis behovet ikke er der, synes jeg, at kommunerne agerer meget fornuftigt ved at bruge pengene på noget andet.

(Kort bemærkning).

Bente Dahl (RV):

Men vi kan netop diskutere, hvor behovet er. Det er vi enige i. Der er selvfølgelig ikke nogen af os, der er interesseret i, at der skal stå tomme institutioner, men i oppositionen er vi nu temmelig bekymrede over, at de bare bliver lukket, hvis der nu er behov for de institutioner, der sådan bliver nedlagt.

Jeg fik ikke helt et bud på, hvad plan B er, men jeg kan måske tolke det ud fra ordførerens svar. Enten skal jeg tolke det sådan, at ordføreren mener, at der ikke behøver at være nogen plan B, eller også har regeringen diskuteret det forhold, at det kunne være, at der var et behov, som ikke blev tilgodeset, fordi der er institutioner, der nu bliver nedlagt ude i kommunerne.

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Jeg oplever, at kommunerne i de enkelte regioner har et godt samarbejde om at finde ud af de fremtidige behov. Det er faktisk sådan nu til forskel fra tidligere, at vi har forpligtet kommunerne til sammen med regionen at se på: Hvad er de fremtidige behov? Kan vi gå ind og have pladser parate i det øjeblik, hvor behovet opstår? Det er til forskel fra tidligere, da vi havde de små kommuner og de lidt større amter, hvor vi oplevede, at der var problemer med at håndtere akutte behov.

Vi har nu forpligtet kommunerne og regionerne til at tale sammen om det her og lave aftaler om de fremtidige behov. Det synes jeg sådan set er rigtig fornuftigt, og derfor mener jeg ikke, at der er behov for nogen plan B.

(Kort bemærkning).

Mette Frederiksen (S):

Mere end hvert andet barn, der blev anbragt sidste år, altså i 2006, var mere end 12 år gammel. Når man ser det tal, som er meget højt, synes jeg jo, at man med rette skal stille sig selv det spørgsmål: Tror vi på, at i mere end hver anden anbringelsessag er barnets problemer – og det er jo alvorlige problemer, vi taler om her – først startet, da barnet fyldte 12 år?

Jeg tror ikke på, at der er en eneste, som ved bare en lille smule om socialpolitik i Danmark, der tør sige ja til det spørgsmål. Jeg tror nemlig, at svaret i langt, langt de fleste tilfælde er, at problemerne er startet, lang tid før barnet er fyldt 12, 15, 16 eller 17 år, og når det tal bliver ved med at være så højt, er det jo desværre det bedste bevis på, at alt, hvad der hedder forebyggelse og tidlig indsats, stadig væk ikke fungerer.

Kl. 15.40

Kan hr. Hans Andersen ikke blive bare en smule bekymret over, at tallene er så skæve, især hvis det kombineres med, at der skal spares næsten 0,5 mia. kr. lige præcis på det her område? Kunne noget ikke tyde på, at alle de flotte politiske paroler om tidlig indsats og forebyggelse i virkeligheden ikke virker?

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Jeg er enig i, at alderen på de børn, der bliver anbragt, er høj, og den er også for høj. Vi var jo også enige om i forbindelse med anbringelsesreformen, at man skulle tidligere ind, at man skul-

le opdage de her problemer og støtte op om familierne meget tidligere, end man gør.

Det var jo også derfor, vi bl.a. nu har pålagt kommunerne at gennemføre og vedtage en sammenhængende børnepolitik – det var ét element – og det skal jo også føre til, at kommunerne bliver meget mere opmærksomme på det her og gør en større indsats. Det er der nogle kommuner der gør allerede i dag. Det skal de have ros for. Der er også kommuner, som vi skal have fat i ørerne på og sige: Det skal I blive langt bedre til. For det er et problem, når gennemsnitsalderen er mere end 12 år, og det er jeg enig med ordføreren i.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Tak. Så er det fru Mette Frederiksen for den sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Mette Frederiksen (S):

Jamen det er godt, at Venstres ordfører er enig i det. Så langt, så godt. Men de udsatte børn i Danmark får jo ikke et bedre liv af, at vi står og er enige om, at de skal have et bedre liv. Det er jo vores opgave fra Folketingets side, regeringens side at sikre, at rammerne for, at kommunerne kan udføre det her arbejde godt nok, er til stede. Og det er de jo åbenbart ikke i dag.

Og det regnestykke, der skal gå op, om, at man på den ene side skal spare næsten 0,5 mia. kr. og på den anden side skal være meget bedre til at spotte de udsatte familier på et tidligere tidspunkt, sætte ind med aflastning og hjemmehossere og alt muligt, kan ikke gå op. Og derfor bliver konsekvensen af den politik, der føres i de her år, at der er endnu flere børn, der udsættes for vold eller massivt omsorgssvigt, som ikke bliver anbragt uden for hjemmet.

For det er nemlig ikke sådan, at hvis man forebygger meget, så anbringer man også færre børn. Det er faktisk sådan, at i nogle af de kommuner, der forebygger aller mest, anbringer man også flest børn, alene af den årsag, at man får kendskab til flere sociale problemer, får indsigt i flere familier og dermed får et større kendskab til, hvor alvorlige problemerne er.

Så regnestykket går ikke op, og ansvaret for det regnestykke er ikke kommunernes, det er faktisk Venstres og resten af regeringens.

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Jeg tror faktisk på, at vi med anbringelsesreformen og de nye tiltag, vi er enige om at gennemføre, går i den rigtige retning, hvor kommunerne bliver meget mere opmærksomme på, at en indsats meget tidligt i forhold til familier, der har brug for hjælp, er rigtig godt og er den rigtige måde at agere på i stedet for at vente, til problemerne bliver så store, at det eneste tiltag, man kan gøre, er en anbringelse.

De kommuner, der faktisk fører en meget aktiv forebyggelsespolitik, og som gør brug af hjemmehossere og af forskellige tiltag både i daginstitutioner og skoler, skal da have ros. Det er jo de eksempler, vi skal have ud at flyve, så andre kommuner bliver inspireret af dem, således at vi netop opnår, at man helt generelt yder en tidligere indsats, således at vi ikke, desværre, står med børn, der skulle have været fjernet, men som ikke er blevet det.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Tak til ordføreren. Og den næste ordfører er hr. Henrik Brodersen.

Henrik Brodersen (DF):

Jeg vil starte med at sige forespørgerne tak for at have taget initiativet til, at vi med jævne mellemrum får taget en drøftelse af så vigtigt et område.

Vores børn og unge er jo Danmarks fremtid, og vi i DF sætter også stor fokus på dette område, et område, vi jo bl.a. også har behandlet i januar 2006 med L 108, med »En ny chance til alle« og en forespørgsel, vi havde i efteråret om vold mod kvinder og børn i hjemmene, og i februar har vi haft et lovforslag om, at børn skal have ret til at have en bisidder, og at de også selv har mulighed for at udpege vedkommende.

Kl. 15.45

Men med anbringelsesreformen synes vi at man er nået et rigtig langt skridt på vejen, alt sammen med det formål at gøre det bedre for børn og unge. DF ser med stor tilfredshed på, at der er afsat et stort pengebeløb over 4 år til børnepasning og næsten 0,5 mia. kr. til udsatte børn. Vi har en aftale om at udmønte satspuljen, som kun et enkelt parti ikke ville have indflydelse på, om, at der skulle sættes ind på rigtig mange områder. Jeg vil her nævne nogle af tingene, bl.a. spiseforstyrrelser, bekæmpelse af den negative sociale arv, støtte til forældre med psykisk syge børn og vold mod børn i hjemmet.

Så vi synes, det går i den rigtige retning, men vi er da fuldstændig klar over, at der ligger flere store opgaver foran os, og på dette område vil Dansk Folkeparti gerne være med til at løse dem. Jeg kan bare nævne det faktum, at der også er børn, der stadig væk går ud af folkeskolen efter 9 år uden at kunne læse og skrive, at det også viser sig, at der er børn rundtomkring, som ingen egentlig har fået taget hånd om, og at der er skoler rundtomkring i landet, som på det nærmeste er ligeglade med det, for ikke at tale om den udvikling, der ses i kommunerne på tvangs-anbringelsesområdet. Og det er med stor bekymring, at jeg ser den tendens, at der er nogle kommuner, der har set på økonomien i stedet for på barnets tarv i mange anbringelsessager; det er en udvikling, vi ser med stor alvor på og vil følge tæt.

Jeg har selv i en årrække siddet i et børn og unge-udvalg som byrådsmedlem i en kommune, og det er ikke småting, forældre udsætter deres børn for. At sidde en stille søndag hjemme i sin sofa og læse bilag i de sager er tit en blandet fornøjelse. Der er beskrevet ting, som man simpelt hen tror er løgn.

Så også det område her er et, vi aldrig må give efter på. Men jeg vil da ikke udelukke, at der er kommuner, som bliver nødt til at tænke i retning af det uden endda at ville det.

Det er et stort område, og jeg har kun berørt nogle få punkter her i min tale, men som sagt er vi glade for, at vi har taget debatten om et følsomt område, og det gør vi gerne igen.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Tak. Jeg skal bede ordføreren blive stående. Fru Mette Frederiksen for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Mette Frederiksen (S):

Det var en meget fin ordførertale, og jeg tror, det kan berige debatten, at vi har et folketingsmedlem, der har siddet i et børn og unge-udvalg og set, hvor galt det kan gå, når vi som samfund ikke passer godt nok på vores børn.

Jeg hæfter mig ved, at ordføreren for Dansk Folkeparti siger, at anbringelsesreformen på mange måder er et skridt på vejen – jeg tror, det var det ordvalg, der blev brugt – og derfor vil jeg gerne benytte lejligheden til at spørge Dansk Folkeparti: Hvis anbringelsesreformen kun var et skridt på vejen, det er jeg nemlig enig i, hvad er det så for skridt, vi skal til at tage nu?

(Kort bemærkning).

Henrik Brodersen (DF):

Jamen alene den aftale, vi lavede i går i udvalget, er et lille skridt på vejen. Altså, jeg ser anbringelsesreformen som, lad os sige det at bygge et nyt hus. Når det står færdigt og man er ved at flytte ind, kan det godt være, at der er nogle småting, der skal rettes. Det kan være risten i badeværelset eller en skyggeliste i soveværelset, alt sammen ting, hvor man siger, at her har man et færdigt monument, men at det godt kan være, at der er ting hen ad vejen, der skal rettes, og det vil vi meget gerne være med til.

(Kort bemærkning).

Mette Frederiksen (S):

Nej, så gik den gode tone ikke længere. Altså, det er selvfølgelig noget ærgerligt at sige, at den indsats, der stadig mangler at blive foretaget for de mest udsatte børn og unge, sådan svarer til at sætte en ny rist op på badeværelset. Det tror jeg er en kraftig undervurdering af de enorme problemer, vi står over for. Men lad ord være ord.

Nu gik vi så et skridt ad vejen i går, et meget, meget lille skridt, måske nærmere et muse-skridt, kan man kalde det.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge Dansk Folkeparti: Vil Dansk Folkeparti være med til at sikre sammen med os, at de anbragte børn får flere rettigheder; altså, når et barn har været anbragt i nogle år, trives, har det godt, måske er påbegyndt skolegang, bor hos en plejefamilie, hvor det føler sig godt tilpas og kan udvikle sig, vil man så være med til at give det anbragte barn eksempelvis en ret til at kunne blive hos sin plejefamilie i stedet for at være tvunget til at flytte til et nyt sted eller for den sags skyld komme hjem til nogle forældre, der ikke magter opgaven godt nok?

(Kort bemærkning).

Henrik Brodersen (DF):

Jeg vil sige, at det ville være et meget, meget stort ansvar at pålægge et barn på måske 10 eller 12 år selv at skulle tage stilling til, hvor det skal bo, og hvem det skal bo hos. Jeg er helt stensikker på, at det har vi virkelig kyndigt personale rundtomkring i kommuner, i ankestyrelse og alle mulige andre steder der har meget, meget større viden om.

Kl. 15.50

Det kan være ting, det kan være en prægning i en vis retning, der gør, at barnet måske synes,

at det kunne være sjovere at være et sted frem for et andet.

Så at lægge det store ansvar på et barn for dets skæbne i så tidlig en alder ville jeg være meget bekymret ved.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Tak til ordføreren. Hr. Per Ørum Jørgensen er den næste ordfører.

Per Ørum Jørgensen (KF):

Hensynet til barnet vejer altid tungest. Det er en af de helt fundamentale holdninger i Det Konservative Folkeparti; det er et grundlæggende synspunkt, som vægter meget, meget tungt. Vi har et ansvar for at sørge for et sikkerhedsnet under dem, som har vanskelige kår i det lotteri-spil, som livet nu engang er.

Den tidlige indsats er den konstruktive vej, hvor man kan absorbere problemerne og bane vejen i tide for den enkelte familie eller for det enkelte barn.

I den forbindelse vil jeg gerne fremhæve den indsats, som regeringen gør, bl.a. i vores pasningstilbud. Der er afsat 2 mia. kr. ekstra i denne regeringsperiode til at hæve kvaliteten i pasningstilbuddene, hvor de fleste midler er målrettet projekter til at styrke netop de udsatte børn. Konkret skaber dette initiativ nytænkning, ny udvikling i kommunerne og i de enkelte institutioner. Erfaringerne og best practise skal gerne udmønte sig i gensidig inspiration mellem kommunerne, mellem institutionerne, så vi generelt får nye løsninger og nye muligheder, og så også den samlede effekt generelt bliver maksimal.

Vi Konservative lægger endvidere vægt på, at man bruger det umiddelbare nære netværk omkring de udsatte børn, hvis det er muligt. Det kan være familiemedlemmer, det kan være venner og andre, som har kræfter og overskud til at bidrage til en positiv udvikling for det enkelte barn eller den unge med sociale problemer. Vi ser gerne, at brugen af det nære netværk udbredes yderligere i vores kommuner i de kommende år, og vi vil følge udviklingen nøje.

Anbringelsesreformen har uomtvistelig givet området et løft sammenholdt med kommunalreformen, som gerne skulle styrke den faglige indsats i kommunerne, så vi er på rette vej.

Anbringelsesreformen styrker det enkelte barns retsstilling og rettigheder som sådan, skaber kvalitet og kontinuitet i den tidlige indsats, sikrer bedre sagsbehandling, bl.a. gennem en styrket efteruddannelse, der er mere fokus på

barnets skolegang, og der er ikke mindst en styrket inddragelse af de udsatte børn og familierne.

Men det kan blive bedre endnu, og derfor hilser vi også socialministerens nye initiativer på området velkommen: Mere fokus på kvalitet i indsatsen under anbringelsen, udvidelse af Ankestyrelsens muligheder for at gribe ind over for kommunerne, en følgegruppe med kommunerne, så der skabes mere viden om indsatsen i kommunerne og ikke mindst effekten af denne og endelig om selve tærsklen for tvangsanbringelse.

Så grundlæggende synes jeg, at vi er godt på vej – der er ting, der kan gøres bedre, sådan er det naturligvis – og jeg føler også, at der fra regeringens side er vilje og vej til at sikre de udsatte børn bedst muligt, og det vil jeg gerne kvittere for.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Bente Dahl.

Bente Dahl (RV):

Ingen ville tøve med at lukke et hospital, hvor lægen overlader kitlen til en budgetøkonom, hver gang han skal afgøre, hvad patienten fejler, eller hvilken behandling vedkommende skal have. Alligevel er det den virkelighed, vi byder de allermost udsatte og omsorgssvigtede børn. Selv om de om nogen har krav på at få deres sag vurderet ud fra et strengt fagligt synspunkt, er det den kommunale bundlinje, der afgør, hvilke indsatser de skal have, og om de skal anbringes uden for hjemmet. Således viser Ankestyrelsens opgørelser et fald i antallet af anbringelser hen over året, i takt med at de kommunale kasser tømmes.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at pege på tre hovedproblemer i den sammenhæng.

Først viser det sig, at ministeren har aftalt med kommunerne, at der skal anbringes færre børn som led i aftalen om økonomien i anbringelsesreformen. Det opfatter vi som et klart brud på ånden i forliget. I Det Radikale Venstre lægger vi vægt på, at den forebyggende indsats skulle styrkes, men for os har det aldrig været en spareøvelse. Jeg vil derfor gerne understrege, at den forebyggende indsats aldrig må bruges som en undskyldning for at spare penge på anbringelserne.

Kl. 15.55

Det andet store problem er den kommunalreform, som regeringen og Dansk Folkeparti

gennemførte med det snævrere mulige flertal. Ved kommunalreformen blev grundtaksfinansieringen afskaffet. Det betyder, at en kommune nu risikerer at skulle betale langt over 1 mio. kr. om året for at anbringe et barn uden for hjemmet. Da regeringen og Dansk Folkeparti samtidig undlod at finansiere sammenlægningen, blev de udsatte børn derfor efterladt i et sort økonomisk hul.

Det tragiske er, at det ikke overrasker nogen, at de udsatte børn igen blev taberne. Adskillige eksperter advarede nemlig om lige præcis det problem, før kommunalreformen blev vedtaget, men nu står vi her altså. Bare et halvt år efter at kommunalreformen blev implementeret, er der allerede lukket fem institutioner for stærkt skadede børn, simpelt hen fordi kommunerne ikke kan finansiere tilbuddene længere, og eksperterne spår, at vi bare har set begyndelsen.

Endelig viser de nye tal, at syv ud af ti børn stadig først anbringes i teenageårene. Det synes jeg vidner om, at vi i vore systemer har en alt, alt for lille tilbøjelighed til at gribe ind på det tidspunkt, hvor problemet virkelig er der. Vi skal gribe ind langt tidligere. Vi skubber snebolden foran os, og de børn, der går for lud og koldt vand derude, bliver ofrene for den stramme kommunale økonomi.

Anbringelserne er dyre, det koster let 100.000 kr. om måneden, men det er penge, vi i Det Radikale Venstre gerne bevilger for at sikre bedre vilkår for udsatte og omsorgssvigtede børn. De børn må bare ikke komme i klemme i en kommunal kassetænkning.

Derfor støtter vi forslaget til vedtagelse, og vi ser frem til en kulegravning af både anbringelsesreformens og kommunalreformens økonomiske konsekvenser for kommunerne og for dem, det hele drejer sig om, nemlig de udsatte børn.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Nu er vi jo enige om forslaget til vedtagelse, og vi er også enige om baggrunden for det her, men det er ordførerens tale om, at det er vigtigt at sats på anbringelser og ikke nøjes med forebyggelse, der provokerer mig til alligevel at stille et spørgsmål, og det er: Hvordan har man det så i Det Radikale Venstre med, at det er et radikalt medlem af KL's bestyrelse, der har meldt ud, at den her besparelse på 470 mio. kr. er helt i sin orden, fordi man har afsat 100 mio. kr. – 100 mio. kr. – til forebyggelse?

(Kort bemærkning).

Bente Dahl (RV):

Nu er det jo sådan, at radikale politikere, hvor de nu end befinder sig henne i systemerne, har forskellige helheder at tage vare på. I Det Radikale Venstre som sådan går vi ind for forebyggelse. Det skal der ikke herske tvivl om. Jeg tror, at fru Pernille Frahm tænker på Henrik Larsen, der er kommet med nogle udtalelser, og jeg kan ikke vide, præcis hvad der ligger til grund for hans udtalelser.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Så siger vi tak til ordføreren. Og den næste ordfører er fru Pernille Frahm.

Pernille Frahm (SF):

Op til den her debat har der jo været en del skrivelser i aviserne, især i starten af året. Der er både blevet skrevet om, at der mangler den her sammenhængende børnepolitik, og der har faktisk også været nogle, der har skrevet, at det nærmest er, som om vi fjerner alt for mange børn i det her land og efter helt tilfældige principper. Det har Weekendavisen bl.a. gjort. Og der synes jeg godt man kunne berolige dem lidt med, at der rent faktisk fjernes for få. Der fjernes for få, det gør der.

Og det gør der, fordi det er for dyrt, og derfor vokser alt for mange børn op under forfærdelige vilkår. Syv ud af ti får først rigtig hjælp, når de selv er blevet i stand til at kræve det, eller når det rent faktisk er blevet for sent til at give dem den tryghed, som de har brug for i barndommen.

I Norge har man valgt at prioritere anderledes. Der prioriterer man barnet meget højt. Der fjernes langt flere af de 0-3-årige, og det er vanskeligt at tage barnet hjem igen. Det giver jo børn en chance for at opleve en stabil barndom under tryggere forhold end dem, som forældrene kunne have givet dem.

KL 16.00

Vi står lige nu i en rigtig utålelig situation, og vi får nogle udmeldinger fra KL. Da vi vedtog den nye anbringelsesreform, blev det meget klart understreget, at det ikke skulle være en besparelsesreform. Ministeren har sagt det nu her, endelig og meget tydeligt, og det fremgår også af det betænkningsskildring, som bl.a. SF var med til at give. Alligevel er det nu besluttet at spare 470 mio. kr., og en hel del kommunale topfolk siger, at det ligesom lå i luften med denne reform,

at det var en besparelsesreform. Og det skal vi sidde og se på sker.

Vi skal høre, at kommuner tager børn hjem, og at institutioner lukker. Nogle kommuner fravælger helt at anbringe en hel gruppe af børn alene af økonomiske årsager. Det skal vi bare sidde og se på sker.

Der er krav om, at kommunerne skal udarbejde sammenhængende børnepolitikker, og vi ser, at det ikke bliver respekteret. Undersøgelsen fra SL viste i det tidlige forår, at der ingen plan er, ingen samlet politik for vores allermest udsatte børn og unge. Det skal vi bare sidde og se på sker.

Børn bliver af økonomiske årsager hevet hjem fra velfungerende forløb til forældre, som ikke er i stand til at tage vare på dem, og formanden for socialcheferne i Danmark siger, at man da naturligvis skal se på økonomien, selv om loven jo kræver, at det er barnets tarv, der skal være afgørende i de her sager. Og hvorfor skal vi så bare sidde og se på, at det sker? Ja, det skal vi, for hvis ikke man bare sidder og ser på, at det sker, så bliver det for dyrt for kommunerne, så dyrt, at regeringens stramme udgiftspolitik og skattestoppet vil få den skæbne, de fortjener.

Desværre for de børn og unge, der har aller mest behov for hjælp, er vi endt i en runddans om økonomi, hvor ministeren praler med at have tilført 400 mio. kr., over 4 år vel at mærke. Kommunerne vil nu spare de 470 mio. kr. på anbringelser, og så vil de tilføre 100 mio. kr. på forebyggelse, men det hjælper jo ikke de børn, der har et behov nu. Alt i alt er det virkelig et meget ringe resultat.

Efter at Tøndersagen kom frem, spurgte vi hinanden: Hvordan kan det dog gå til, at vi ikke har grebet ind noget før? I dag kan vi se grunden lagt til de fremtidige Tøndersager, nemlig manglende vilje til at sætte børns tarv før økonomi. Der er tøven og tællen på knapper, som betyder, at der først gribes ind, når et barn er blevet gammelt nok til selv at gøre opmærksom på det og på sig selv og sine forhold, enten i form af råb om hjælp eller ved at skabe så mange problemer i omgivelserne, at den normale skole f.eks. ikke vil rumme barnet mere.

Mange socialarbejdere giver op over for urimelige sagsmængder osv. De kommuner, der prøver at fastholde at hjælpe de børn, der har brug for det, må konstatere, at der skal gribes dybt i pengekassen. Vi er nødt til at gribe ind over for det her; vi er nødt til at lave en ny refusionsreform; vi er nødt til at dele udgifterne i

kommunerne med staten og så DUT'e, så penge vel at mærke passer. Vi er nødt til at få ministeren til at afsætte de nødvendige midler til at sikre vores børn en tålelig opvækst. Vi er nødt til at sætte et maksimum for det antal af tunge børnesager, som den enkelte sagsbehandler skal arbejde med.

Først og fremmest er vi altså nødt til også at have en minister, som ikke bare konstaterer, at loven ikke holdes, men som også foretager sig noget. Ingen andre steder kan man jo undskylde lovbrud med, at man har en svag økonomi. Det holder ikke for nogen af os andre, og det holder slet ikke i byretten.

Erfaringerne viser, at det ikke bliver billigere at vente. Anbringelser er dyre, men fængsler og livslang behandling er bestemt heller ikke gratis.

SF støtter selvfølgelig forslaget til vedtagelse.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen)

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Line Barfod.

Line Barfod (EL):

Der bliver sagt mange pæne ting i debatten om en forebyggende indsats, og alle kan jo erklære sig enig i, at det er utrolig vigtigt at lave en forebyggende indsats.

For os i Enhedslisten er der to former for forebyggende indsats. Der er det generelle, som handler om at sikre, at alle har nogle gode vilkår. Men der kan man sige, at det, regeringen jo gør, er det stik modsatte, idet man har skåret kraftigt i økonomien til masser af familier. Det er ikke sådan, at der ikke også kan komme børn fra familier med penge nok, der har brug for hjælp og har behov for anbringelse i familier eller andet, men sandsynligheden for, at der opstår sociale problemer og misbrugsproblemer osv., er klart større i familier, der har alt, alt for få penge at leve for, og i familier, der bliver sat på gaden på grund af huslejerestancer osv. Derfor er det efter vores opfattelse en væsentlig del af den generelle forebyggelse, at vi sørger for at få hævet kontanthjælpen til alle dem, der er på kontanthjælp, så de har penge nok at leve for; vi skal sørge for, at ingen børn i Danmark skal leve i fattigdom.

Kl. 16.05

Så er der den anden del af den generelle forebyggelse, som handler om at have nogle rigtig gode børnehaver, skoler osv. og sørge for, at det personale, der er, er uddannet til at opdage, hvis der er nogle børn, som har nogle problemer, og

så tage fat i det – og tage fat i det på et tidligt tidspunkt.

Og så er der den konkrete forebyggelse, hvor man, når man *har* opdaget, at der er et barn, som har nogle problemer, rent faktisk sætter ind. Det kan jo være med mange forskellige ting. Som mange også har været inde på i debatten, kan det være hjemmehosserne, eller det kan være at gå ind med en særlig støtte, eller det kan være noget andet. Men pengene til den forebyggende indsats mangler ofte, ligesom mange børnehaver, skoler osv. er udsultet, fordi kommunernes økonomi er udsultet.

Vi kan også se, som andre har været inde på, at en række institutioner lukker. Jeg tror, at noget af det, der er virkelig katastrofalt på det her område, er, at over flere år er rigtig mange familiecentre lukket. Så der er meget, meget få steder i dag, hvor familien samlet kan komme på et ophold og kan lære noget om at fungere som familie, selv om det er noget af det, man ved der kan være rigtig gode resultater med. Hvis man sætter ind på et tidligt tidspunkt, kan man lære familien: Hvordan håndterer man det at være familie, hvordan skal man tage sig af sine børn osv.? Men det er ikke noget, der overhovedet bliver prioriteret at bruge penge på i Danmark i dag.

Problemet er jo den måde, man har skruet økonomien sammen på på det her område, især efter kommunalreform og udligningsreform, hvor kommunerne står med næsten hele den økonomiske byrde, når de vælger at yde, hvad enten det er forebyggelse eller anbringelse, og de generelt ikke har penge nok. Det vil sige, at kommunerne jævnlige står i den situation, at de skal vælge, om det er børnehaven eller plejehjemmet eller skolen, der skal skæres eller måske helt lukkes, eller om de skal tage et barn eller to børn hjem fra en anbringelse.

Det er altså et fuldstændig urimeligt valg, nogen skal tage, for selvfølgelig er der efter lovgivningen ingen tvivl om, at man ikke bare må tage et barn hjem på grund af kommunens økonomi. Men vi kan bare se, at det sker. Og politisk må man sige, at det ikke er fuldstændig uforståeligt. Selv om jeg er dybt uenig i de beslutninger, er det ikke fuldkommen uforståeligt, at man nogle gange vælger en børnehave, et plejehjem eller en skole frem for at lade nogle børn blive i en anbringelse, fordi man så også håber på, at man kan gøre det bedre ved at tage dem hjem igen.

Hvis vi gerne vil have, at der skal ske noget bedre på det her område, handler det derfor om

at ændre på økonomien, det handler om at sørge for, at der generelt er penge nok ude i kommunerne, og det handler om at sørge for, at det ikke er kommunen, der stort set bærer hele udgiften alene, når et barn skal anbringes, men at det tværtimod er staten, der bærer det meste af den.

Enhedslisten var jo ikke med i anbringelsesreformen, netop fordi man der satte en økonomisk mekanisme ind, hvor den nære familie, hvis man anbringer i den nære familie, så ikke får noget plejevederlag, selv om det ofte også kan have økonomisk betydning for en plejefamilie at få et ekstra barn, og især hvis barnet har nogle problemer. Så er det altså rart at have nogle penge til at kunne gå lidt ned i tid på sit arbejde, så man har noget mere overskud. Det er rart at have nogle penge til at kunne tage på en ferie, også med de børn, man har i forvejen. Det er rart at have nogle penge til i det hele taget at kunne kompensere for, at der måske er lidt flere problemer i familien, så det ikke går ud over de børn, man har i forvejen, men at man tværtimod har nogle ekstra penge til at sørge for, at det går godt.

Men alle de andre partier, som var med i anbringelsesreformen, ønskede altså ikke, at man skulle have penge med, når det var i den nære familie. Derfor risikerer vi altså, at man også her fra kommunernes side vælger at lægge pres på for at få barnet anbragt i den nære familie, for så skal man ikke betale, i modsætning til, hvis det er en fremmed plejefamilie. Det ønsker vi også at få gjort op med. Vi ønsker ikke, at det skal være økonomien, der er afgørende for, hvad der sker med et barn, men alene hensynet til barnets bedste.

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Tak til ordføreren. Der er ikke bedt om korte bemærkninger, og vi giver så ordet til socialministeren.

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg vil gerne knytte et par bemærkninger til noget af det, der er blevet sagt i dag, og i øvrigt sige tak for indlæggene. Jeg synes, det er så positivt, at vi har en debat om indsatsen for de udsatte børn og unge, for det er helt afgørende, at de ikke bliver svigtet, men bliver hjulpet til en god opvækst og til at få samme muligheder som andre børn og unge i Danmark.

Fru Mette Frederiksen var inde på, at Socialdemokraterne ønsker en stærkere sociallovgivning, hvor barnets interesser skal sættes højest,

og at det gør vi ikke i dag. Det bliver jeg simpelt hen nødt til at anholde, for det er jeg fuldstændig uenig i. Jeg mener, at vi netop har ændret lovgivningen, så vi har sikret, at det altid er barnets tarv, der sættes højest. Lad mig bare citere fra formålsbestemmelsens § 46, stk. 5, som lyder:

»Ved anvendelse af bestemmelserne i dette kapitel skal der lægges afgørende vægt på, at støtten ydes ud fra barnets eller den unges bedste, herunder at der lægges vægt på at give barnet eller den unge en stabil og god voksenkontakt og kontinuitet i opvæksten.«

Kl. 16.10

Dette bliver uddybet i vejledningen til paragraffen, hvoraf det klart fremgår, at hvis der er konflikt mellem forældrenes interesser og hensynet til barnets bedste, så skal der efter bestemmelsen lægges afgørende vægt på, at støtten ydes ud fra barnets eller den unges bedste. Hensyn til, hvad der er bedst for barnet, vejer altså tungest.

Det har vi netop haft en diskussion af tidligere, og jeg har fundet det meget væsentligt, at det netop udtrykkeligt fremgår af lovgivningens bestemmelser, at det er barnets tarv og barnets interesser, det drejer sig om. Så er der i øvrigt en række andre paragraffer i lovgivningen, hvoraf det tydeligt fremgår, hvilke handlemuligheder man har, eksempelvis hvis forældrene ikke vil samarbejde. Og igen er det hensynet til barnet, der skal tages. Det er selvfølgelig klart, for er der et barn, der har problemer, så skal man have vurderet, hvilken hjælp og støtte det pågældende barn skal have.

Så jeg har altså svært ved at se, at det kan stå stærkere, end det allerede gør i formuleringerne i dag.

Så fremsatte fru Mette Frederiksen på vegne af en række partier et forslag til vedtagelse, og jeg kan forstå, at der er et ønske om, at man skal præcisere kommunernes ansvar og indbygge en handleforpligtelse i aftalen. Der må jeg også gøre opmærksom på, at det af serviceloven klart fremgår, at kommunerne har en forpligtelse til at handle på området; at kommunerne skal hjælpe de børn, der har problemer. Derfor forstår jeg simpelt hen ikke, hvad den pind i forslaget til vedtagelse går ud på. Det fremgår klart af loven, at der er den forpligtelse, og derfor ville det være interessant, om partierne bag forslaget til vedtagelse kunne uddybe, hvad det er, man har i tankerne.

Så er der et ønske om en kulegravning af de økonomiske konsekvenser af anbringelsesrefor-

men og kommunalreformen, og jeg tror nok, at det ønske fremsættes, fordi man ikke har været med til at tage ansvar for kommunalreformen og derfor heller ikke som sådan indgår i de drøftelser om økonomien.

Jeg synes, det er helt afgørende, at vi fastholder kommunernes finansieringsansvar for såvel anbringelser som på det forebyggende område, for ellers risikerer vi jo at opnå det stik modsatte, nemlig at den forebyggende indsats bliver svækket. Vi har netop haft et meget stærkt ønske om, at man sætter langt mere ind med forebyggelse og også med en tidligere indsats. Derfor er det vigtigt, at ansvaret følges ad, uanset hvilken situation man er i.

Må jeg så ikke sige til den der diskussion om anbringelser, at vores erfaring jo er, at en anbringelse bestemt kan være den rigtige løsning, men måske ikke altid er den rigtige løsning. Vi kan konstatere, at vi ikke er dygtige nok til at hjælpe de børn og unge godt nok, der bliver anbragt uden for hjemmet, og det er jo derfor, vi har fokus på, hvilke metoder man tager i brug, hvordan vi kan øge kvaliteten på området, og hvordan man med andre indsatser måske meget bedre kan varetage barnets tarv.

Med kommunalreformen er der jo taget hånd om de dyre enkeltsager. Der er indført en refusionsordning, og med udligningsreformen er der også stor opmærksomhed på dette område. Med udligningsreformen er de sociale kriterier tillagt større vægt, og i aftalen står netop, at betydningen af at have dækkende socialøkonomiske kriterier vil stige i takt med refusionsordningens indfasning, hvor grænserne for at få refusion stiger.

Det er simpelt hen en del af aftalen at følge udviklingen i de sociale udgifter i kommunalreformens første år og så vurdere, om der er behov for at justere på de socioøkonomiske kriterier eller på vægten af disse. Derfor mødes partierne bag aftalen igen for at se på, om der er behov for en justering af kriterierne; for at se, hvordan det går, når refusionsordningen er fuldt indfaset. Så der er altså netop opmærksomhed om det, og området bliver fulgt.

Så var der i det hele taget flere ordførere, der var inde på diskussionen om kommunernes økonomi og kommunernes råderum, og dertil er jo at sige, at der, hvor vi har ændret på regelsættet og det har haft økonomiske konsekvenser, er det jo forhandlet med kommunerne, hvad de økonomiske konsekvenser er, og der er kompenseret for det i forhold til de forskellige elementer.

Hvis der viser sig et generelt pres, ud over hvad regelændringer har betinget, er det jo op til kommunerne eksempelvis at rejse det i forbindelse med de årlige aftaler om kommunernes økonomi. Området for udsatte børn og unge er jo en del af de kommunale serviceudgifter, og serviceområderne indgår helt naturligt som noget af det, man drøfter, og der bliver der altså taget stilling til de mere generelle økonomiske rammer på området.

Kl. 16.15

Så var fru Bente Dahl meget inde på den tidlige indsats, at der ikke sættes ind i tide, og det var der også andre ordførere, der nævnte. Det er jo helt rigtigt. Derfor er det noget af det, vi har haft rigtig meget fokus på i anbringelsesreformen. Når man har med et barn at gøre, skal man bl.a. huske at tænke på: Er der søskende, som kunne tænkes at have lignende problemer? Vi kan konstatere, at rigtig mange anbringelser først sker i en meget sen alder, og det tyder på, at man måske prøver lidt for mange ting af, inden man får truffet en afgørelse om anbringelse.

Derfor valgte vi jo at skærpe kravene bl.a. til en undersøgelse af barnet og til at få udarbejdet nogle ordentlige handleplaner for, hvad der skal ske på området. Det, der er helt afgørende, er jo, at kommunerne så også følger op på det regelsæt, som vi politisk er blevet enige om at udføre.

Til fru Pernille Frahm kan jeg sige, at vi netop havde diskussionen om, at det her på ingen måde skulle være en besparelserreform, men en kvalitetsreform, for vi kunne konstatere, at der er så mange problemer. Derfor har vi netop hele vejen igennem haft meget fokus på: Hvad er det, man kan gøre anderledes? Hvad er det for andre foranstaltninger, man kan sætte i værk? Jeg vil gerne understrege, at det simpelt hen er ulovligt, hvis en kommune undlader at handle, fordi den ikke mener at have økonomi til at sætte ind. Det vil simpelt hen være ulovligt.

Kommunerne skal sørge for at give den hjælp og støtte, barnet har behov for efter en vurdering af, hvilken indsats der skal til, og der kan man ikke undskylde sig med økonomien. Det er jo derfor, jeg også meget gerne vil lave en følgegruppe med en række kommuner for at se: Hvad er det så, man vælger at sætte i stedet? Hvad er det, man griber til af foranstaltninger for at hjælpe børnene? Det gælder i de kommuner, hvor man har præsteret en rigtig god indsats på området, men det gælder også i de kommuner, der har meldt sådan lidt kraftigt ud med,

hvor stort et antal børn man mener at ville anbringe. Det er helt klart, at man der altså ikke bare kan henvise til økonomien og så ikke foretage sig noget.

Så var der en kritik fra fru Pernille Frahms side i forhold til, at ministeren skulle foretage sig noget, og der kan jeg bare nøjes med at sige, at der jo er taget rigtig mange initiativer til opfølgning. Noget af det, vi valgte med anbringelsesreformen, var at kunne følge med i, hvordan praksis er ude i kommunerne. Vi har fået foretaget en række praksisundersøgelser for at se, hvad der sker, og jeg har foreslået en lang række initiativer til at styrke indsatsen for simpelt hen at kunne følge med i, hvad der sker. Vi har netop diskuteret fire konkrete forslag til, hvordan vi kan have bedre føling med, at kommunerne rent faktisk overholder lovgivningen på området og sørger for at sætte ind med hjælp til de udsatte børn og unge.

Jeg tror, det er kommentarerne til, hvad der er blevet nævnt.

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Der er bedt om et par korte bemærkninger, og den første er fra fru Pernille Frahm.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Jeg blev lige nævnt i forbindelse med bl.a. ikke at være med i kommunalreformen, og det er jeg ved gud glad for SF ikke er. For det er et makværk, og det er et hastværk, den er gennemført med. Det er bl.a. det, man nu opdager ude i kommunerne. Der har slet ikke været overblik over, hvilke opgaver man skulle løse, og hvilken økonomi det krævede. Og når ministeren giver de der meget modstridende signaler, som hun også gjorde i talen her, er det meget svært at finde ud af, hvilken linje de skal gå efter derude.

Det ene øjeblik er det: Jamen det er også for galt, at de anbringer for sent. Det næste øjeblik er det: Jamen det er sikkert slet ikke nødvendigt at anbringe så mange. Det næste øjeblik er det: Det er vigtigt at få anbragt de børn, der har brug for det. Og i det næste øjeblik hedder det: Det er meget bedre med forebyggelse.

Det er en modstridende svada af postulat, som altså gør det meget svært at finde ud af, hvad ministeren egentlig mener skal gøres.

Når nu vi opdager, at der af økonomiske grunde ikke bliver ageret på de her sager, der burde ageres på, hvad vil ministeren så gøre?

Kl. 16.20

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg er uenig med fru Pernille Frahm i kritikken af kommunalreformen, men det er jo nok ikke en overraskelse. Jeg synes, at det er så positivt, at vi nu har fået samlet ansvaret for indsatsen på det sociale område ét sted, og at børn ikke læn- gere skal være kastebolde mellem kommuner og amter, der strides om, hvem der egentlig har ansvaret for at gøre hvad, og hvem der skal betale hvad. Nu er der ingen tvivl om, at det er kom- munen, som står med ansvaret, og som skal sør- ge for at handle på de problemer, der gør sig gældende.

Så forstår jeg heller ikke fru Pernille Frahms kritik af at understrege, at der tilsyneladende bliver grebet meget sent ind, at man skal anbrin- ge dem, der har brug for det, og at man skal sat- se på forebyggelse, for det er jo lige præcis det, det handler om, altså at man netop bruger den brede palet af muligheder, og at man sørger for at opdage i tide, hvordan man allerbedst kan tage hånd om barnets problem.

Der er ikke nogen enkle løsninger. Det er ikke sort-hvidt, og hvad det er for en indsats, der er den rigtige, vil være helt afhængigt af den kon- krete situation, af de problemer, barnet slås med. Det er jo det, det hele handler om, nemlig at væl- ge det rigtige for barnet.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Lad os sige, at det var sådan, at der kun var én instans. Så ville det være dejligt, hvis det så var sådan, at den instans rent faktisk løste sin opga- ve. Lige nu er problemet, at vi opdager, at der er kommuner, der ikke løser opgaverne, og de fortæller det jo åbent. Lolland Kommune har meldt ud, at den ikke vil fjerne dem, den kalder gar- dingsvingere. Jeg vil gerne vide, hvad ministeren har gjort ved det.

Aalborg Kommune melder, at hvis den skal løse opgaven, og det har den så besluttet sig for at gøre, betyder det en budgetoverskridelse på over 14 mio. kr. Kan ministeren ikke begynde li- gesom at lugte luntten, med hensyn til hvad det er, der sker her? Hvad er det, der er galt i for- hold til at løse opgaven? Det er jo ikke loven, det drejer sig om, det er pengene; det bliver jo sagt så tydeligt, så tydeligt.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Den der diskussion om pengene synes jeg domi- nerer alt for meget i SF's syn på det her område, for erfaringen er jo, at det måske ikke altid er den økonomisk dyreste løsning, som også er den rigtige løsning for barnet. Og der er det jo, vi har behov for, at man ser meget mere nøje på, hvad det er, barnet har brug for.

Når vi ved anbringelser af de unge over 15 år kan konstatere, at i op imod halvdelen af sager- ne bryder anbringelsen sammen, er det jo, man skal tænke i alternative foranstaltninger. De al- ternative foranstaltninger vil så typisk være bil- ligere; det er det, vi kan se af de erfaringer, der er i visse kommuner. Men der er det altså også sådan, at der både er billigere, men også bedre løsninger for den unge.

Der er det, jeg simpelt hen synes vi har været for dårlige til i forbindelse med indsatsen at fin- de ud af, hvad det er, der kan gøre en positiv forskel for den unge.

For at sikre, at kommunerne også gør det, de skal, jævnfør lovgivningen, har vi jo netop styr- ket Ankestyrelsens muligheder for at gribe ind. Den har fået egen drift-kompetence, og der læg- ger jeg jo op til, at vi yderligere giver Ankesty- relsen nogle muligheder for at udstede pålæg til kommunerne.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Først kan jeg ikke lade være med at undre mig over, at ministeren brystede sig af, at hun havde fået indført en refusionsordning i forbindelse med kommunalreformen. Der var altså refu- sionsordninger i forvejen. Det, man gjorde med kommunalreformen, var at forringe de refu- sionsordninger, så kommunerne nu skal betale en meget større del, end de skulle tidligere.

Det, som er problemet, er jo, at ministeren si- ger: Jamen det vil være lovbrud, hvis kommu- nerne af hensyn til økonomien vælger ikke at anbringe. Ja, det er der sådan set ingen af os der er i tvivl om. Hvis kommunerne er så ærlige, at de fortæller, at det er derfor, de ikke anbringer, sker der ikke noget ved det. Problemet er jo, at det ikke har nogen konsekvens. Under den her regering, som jo ellers i alle mulige sammen- hænge bryster sig af, at lov er lov, og at lov skal holdes, og som går ind for det med noget for no- get, er det sådan, at når det kommer til det socia- le område, så gælder det jo ikke. På anbringel- sesområdet og på alle mulige andre sociale om-

råder har det ingen konsekvens, at der sker lovbrud. Og ministeren kommer jo heller ikke med noget som helst nu om, hvad der skal ske, hvis kommunerne begår lovbrud og tager hensyn til deres økonomi, frem for at gøre det, som de vurderer er bedst for barnet.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Det kan i hvert fald have meget alvorlige konsekvenser for barnet, hvis ikke der bliver sat ind med den hjælp og støtte, barnet har brug for, i forbindelse med at man sikrer det en ordentlig opvækst.

Der er vi altså nødt til at sige, at kommunerne er myndigheden. De har ansvaret, og derfor skal man ikke bare, som nogle har været inde på – jeg ved ikke, om det er det, fru Line Barfod har i tankerne – kunne slippe af sted med at betale en bøde for at overtræde lovgivningen og så se stort på det. Det er jeg ikke tilhænger af, for der er ikke nogen vej udenom for myndigheden. Derfor bliver vi nødt til at fastholde myndigheden på dens ansvar.

Derfor skal vi have Ankestyrelsen styrket, når det drejer sig om at kunne kigge kommunerne over skuldrene. Og så er der jo selvfølgelig også mulighed for at indbringe kommunerne for tilsynet med kommunerne, som jeg nu gør med dem, der ikke har udarbejdet børnepolitikker på området. Men det, der er helt afgørende, er at fastholde den forpligtelse, kommunerne som myndighed har til at agere i forhold til de borgere, der har brug for hjælp.

Kl. 16.25

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det er fint nok, at ministeren siger, at hun vil fastholde kommunerne, men det hjælper ikke noget, når ministeren rent faktisk ikke foretager sig noget, og det hjælper slet ikke noget, når ministeren siger, at økonomien ikke har nogen betydning.

Økonomien kan mange børn mærke har en fuldstændig konkret betydning, når de f.eks. i slutningen af året bliver hjemtaget fra det sted, hvor de var anbragt og på vej til at få det bedre, for så næste år, når der er et nyt budgetår og der er lidt penge igen, at blive sendt af sted igen, fordi deres problemer er blevet forværret i den periode, de har været tilbage. Så økonomi har enorme konsekvenser for børnene.

Økonomien vil også have konsekvenser, hvis ministeren virkelig mener, at man skal tage hånd om de her børn. Hvis ministeren tager fat i det forslag til vedtagelse, som oppositionen har fremsat, er der jo nævnt tre ting, der hænger sammen – tre pinde. Hvis ministeren virkelig vil gå ind og sikre, at kommunerne lever op til deres forpligtelse som myndighed, og hun samtidig også vil tage den pind, der handler om, at de får den fornødne økonomi til det, med, så ville der kunne ske noget på det her område. Men så længe ministeren bare siger, at kommunerne skal leve op til deres ansvar, uden at hun vil gøre noget for at sikre, at det rent faktisk sker, ved at de får penge til det, så sker der jo ikke noget.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jamen jeg vil gerne anholde det, der siges. Det er der, vi er fuldstændig uenige, for tilsyneladende tror fru Line Barfod, at bare der bliver givet nogle flere penge, og bare der bliver anbragt nogle flere børn, så er alting i sin skønneste orden. Sagen er, at sådan er det ikke på anbringelsesområdet. Vi er oppe på, at der i 2006 blev brugt knap 12 mia. kr. – det tror jeg det var – på det her område, så det er jo rigtig mange penge, der bliver brugt til at lave foranstaltninger og til at anbringe for.

Alligevel kan vi konstatere, at de børn og unge ikke får de samme muligheder som andre børn og unge. Så der er tilsyneladende noget, der ikke er godt nok i det, man vælger at sætte ind med. Derfor kan man ikke bare sige, at hvis bare man putter flere penge i det, og hvis bare man anbringer nogle flere, så hjælper man også væsentlig bedre. Det tror jeg simpelt hen ikke på. Jeg tror, det gælder om at have en palet af muligheder og så sørge for i den konkrete situation at vurdere, hvad det er, det pågældende barn har brug for.

Så har vi jo også med anbringelsesreformen sørget for at kræve, at der skal laves nogle ordentlige undersøgelser fra starten, og så skal der laves handleplaner, hvor man jo beskriver, hvad det er, der skal ske på området. Det er netop for at undgå hovsalønsninger og for, at man hele tiden vurderer, om det, man har beskrevet i handlingsplanen skal ske for den unge, nu er blevet opfyldt.

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Fru Mette Frederiksen har nu ordet som første ordfører i anden runde.

Mette Frederiksen (S):

Jeg skulle til at starte med at sige, at vi har haft en god debat i dag. Det tror jeg dog jeg vil lade være med sige. Vi har haft en debat i dag, og den er tiltrængt, fordi det her område – hvis man ellers overhovedet må prioritere mellem politiske områder – nok er det vigtigste socialpolitiske område overhovedet, nemlig den indsats, der skal til, for at vores udsatte børn og unge får et bedre liv, end de har i dag.

Jeg er selvfølgelig ærgerlig over, at vi ikke har kunnet få politisk flertal for et forslag til vedtagelse, der til forskel fra det forslag til vedtagelse, der så bliver vedtaget, faktisk også ville forpligte Folketinget og regeringen til at tage en større del af ansvaret for, at anbringelsesområdet i dag ikke fungerer.

Jeg bed mærke i, at ministeren i sin afslutningsreplik flere gange sagde, at vi mente, at hvis bare man poster flere penge i det her område, så skal problemerne nok løse sig. Hvem har egentlig sagt det? Hvilke aktører på hele det her felt, hvad enten det er medlemmer i Folketingsalen, eller det er socialchefer, eller det er socialpædagoger i døgninstitutionerne, har egentlig sagt: Bare send flere penge?

Jeg har ikke hørt en eneste, ej heller i debatten i dag, komme med det budskab, at hvis bare der kommer flere penge til anbringelsesområdet, så vil problemerne løse sig. For alle ved godt, at hvis vi skal løse de problemer, der i dag omgiver vores mest udsatte børn og unge, er det mange ting, der skal til, herunder en bedre økonomi. For det kan jo ikke lade sig gøre, at en regering med den ene hånd holder de danske kommuner i en historisk dårlig økonomisk situation med både en ringe vækstramme og et meget, meget snævert råderum og så med den anden hånd bliver ved med at give flere og flere forpligtelser til kommunerne. Det regnestykke går selvfølgelig ikke op.

Kl. 16.30

Konsekvensen af den situation, der i dag hersker i den kommunale økonomi, er jo, at kommunalpolitikere rundt omkring i det ganske land er tvunget til at lave besparelser, herunder besparelser på et område, hvor alle godt ved, at hvis man udskyder problemløsningen, så bliver problemerne bare så meget desto større.

Så jeg vil gerne have lov til at understrege – og jeg kan næsten ikke gøre det kraftigt nok – at der ikke er et eneste parti her i Folketinget, der går rundt med et ønske om flere penge til anbringelsesområdet og tror, at det skal løse det

hele. Nej, det, vi siger, er, at hvis vi skal være sikre på, at der, når et barn har været udsat for vold igennem mange år, bor på et krisecenter sammen med sin mor og en dag skal til at leve et almindeligt liv, så er en kommune, der følger op, altså at det barn er sikker på at få en ordentlig behandling og kan gå en sikker fremtid i møde, så bliver der nødt til at være flere penge i de kommunale kasser.

Og hvis vi skal være sikre på, at de børn, der i dag vokser op med massive omsorgssvigt, kan vide sig sikre på, at den dag, hvor de går til deres skolelærer eller til den praktiserende læge eller til en pædagog eller for den sags skyld til en sagsbehandler og fortæller om det liv, de lever, kan de blive anbragt uden for hjemmet, hvis det er det, der er den rigtige løsning, så bliver vi nødt til at sikre en bedre økonomi i de kommunale kasser. Og det er det, vi i dag har oplevet at regeringen desværre ikke vil være med til.

Så siger socialministeren her til sidst: Vor sociallovgivning er stærk nok. Hvor er det kedeligt, at vi har en minister, der, ligegyldigt hvem der rejser et problem på det sociale område, altid er af den overbevisning, at lovgivningen er god nok, som den er, og så skal vi se fire små initiativer, der alle sammen er udmærkede, men som jo ikke rykker det helt store, som det, der skal stå som den store, forkromede løsning.

Lad os da gå til politiske forhandlinger med det sigte at få en servicelov, der er opdateret, for jeg er ikke enig med ministeren i, at den sociallovgivning, vi har i dag, i tilstrækkelig grad sætter barnets behov og interesser øverst. Hvorfor står der overhovedet i sociallovgivningen, at det er mindst indgribende foranstaltninger, man skal gribe til, når man iværksætter nødvendige foranstaltninger for børn. Hvorfor overhovedet have den bestemmelse? Vi kan jo bare skrive, at det er de foranstaltninger, der på bedst mulig vis understøtter barnets udvikling og imødekommer barnets behov og interesser, der skal gælde. Hvorfor overhovedet have en idé om, at det skal være mindst indgribende, når det i mange tilfælde er det mest indgribende, der er behov for allerførst? Hvorfor ikke – og her er måske nok den største politiske uenighed – give det anbragte barn flere rettigheder?

Hvorfor ikke sige, som man i øvrigt gør det i Norge i dag, at hvis et barn har været anbragt igennem en årrække, trives, er tilknyttet et anbringelsessted og faktisk kan se, at det går en god fremtid i møde, så skal barnet kunne blive der? Hvorfor skal det være sådan, at en mor el-

ler en far, der måske knap har forældreavne tilbage, skal kunne hjemtage et barn fra den ene dag til den anden, når barnet er anbragt og har det godt?

Det handler da ikke om barnets tarv og interesser. Det er da et misforstået hensyn til forældremyndighedsindehaverne. Der kunne vi da lave en meget stærkere lovgivning, sådan at vores anbragte børn ved, hvad de kan regne med, og kender det tidsrum, hvori de skal være anbragt, og ved, at der er kontinuitet og sammenhæng. For det er jo faktisk det, alle eksperter på børneområdet fortæller os her i Folketinget; de fortæller os, at det, anbragte børn har allermost behov for, er sammenhæng og kontinuitet, at de kan overskue deres egen livssituation og ved, hvad der skal ske i morgen. Det gør vores anbragte børn ikke. Det er derfor, vi har behov for en sociallovgivning – ja, det er faktisk derfor, vi har behov for en ny anbringelsesreform.

Desværre får vi det ikke på baggrund af debatten i dag, men forhåbentlig vil der på et tidspunkt, gerne i snarlig fremtid, tegne sig et politisk flertal, der ikke bare vil tale om de udsatte børn, der ikke bare vil føre symbolpolitik og lave små lappeløsninger, men som faktisk vil skabe et politisk grundlag, sådan at vi med alvor i stemmen kan sige til de mest udsatte børn og unge i Danmark, at vi har et samfund, der er til for dem, og at velfærd ikke kun er noget, man snakker om, det er faktisk noget, man fører ud i livet.

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg bliver selvfølgelig nødt til at reagere på det sidste, der blev sagt, for de, der synes, at der skal ske nogle ændringer i sociallovgivningen, synes jeg har en forpligtelse til at blive mere konkrete, vedrørende hvad det så er, der er brug for. Nu har vi i en lang periode kørt en diskussion om, hvilke muligheder der er for at gribe ind, når f.eks. forældrene ikke vil samarbejde.

Der er en række muligheder i lovgivningen for at gribe ind. Jeg har efterlyst konkrete eksempler på situationer, eventuelt tænkte situationer, hvor man mener, at der ikke er mulighed for at gribe ind. Ole Pass, der er formand for Socialchefernes Forening, har kørt lidt i samme spor, som vi nu hører fra fru Mette Frederiksens side. Vi har haft en dialog om, hvad det er for nogle konkrete situationer. Det er ikke lykkedes mig endnu at få de her eksempler, selv om jeg flere gange har bedt om dem. Og jeg er altså nødt til at sige, at skal vi gribe til at ændre lov-

givningen, så må vi også vide, hvad det er, vi vil have ændret; så må vi vide, hvor lovgivningen, som den er udformet i dag, ikke rækker til.

KL 16.35

Der vil jeg gerne sige, at jeg vil være ualmindelig lydhor, hvad angår at ændre på lovgivningen, hvis der vitterlig viser sig at være hindringer, for jeg er, om nogen er det, interesseret i, at man får taget hånd om de børn og unge, der har problemer, og at ingen bliver svigtet, fordi der er nogle uheldige bestemmelser i lovgivningen – ingen tvivl om det. Men på den anden side har jeg ikke mulighed for at gå i Folketingssalen med konkrete forslag, medmindre der er noget substans i det.

Og det er jo det, der mangler, også når fru Mette Frederiksen efterlyser en ny anbringelsesreform. Hvad er det så, der skal ske? Ja, vi fik to bud på det. Vi fik et bud gående på, at det anbragte barn skal have ret til at bestemme, hvorvidt det fortsat vil være anbragt eller ej. Og der er det fuldstændig korrekt, som fru Mette Frederiksen siger, at vi ikke er politisk enige. Jeg synes, at det ville være alt for stort et ansvar at placere hos et barn. Jeg mener ikke, at et barn på 8 eller 10 år er i stand til at vurdere, hvorvidt det bedste ville være at komme hjem til forældrene igen, eller det ville være at forblive på anbringelsesstedet. Det er et helt urimeligt ansvar at pålægge et barn.

Men det, der jo skal være, er meget mere åbenhed om, hvad årsagen er til, at barnet er anbragt, og om, hvad det er, man sætter ind med for at afhjælpe de problemer, der måtte være enten for barnet eller for familien, og selvfølgelig om den handleplan, der bliver lagt på området.

Så kan jeg forstå, at der er en lille formulering, som fru Mette Frederiksen også har set sig gal på, nemlig at der står den mindst indgribende foranstaltning. Og det er vel en formulering, der er brugt af hensyn til barnet, fordi man jo ikke skal udsætte et barn for mere indgribende foranstaltninger, end det er nødvendigt for at afhjælpe de problemer, der er. Altså, hvis der er en mindre ting, som kan klares ved, at man f.eks. laver nogle foranstaltninger i hjemmet, ja, så er der jo ingen grund til at anbringe barnet; hvis den mindre indgribende foranstaltning er den bedste for barnet. Det er jo den tankegang, der ligger bag den formulering. Men selvfølgelig kan vi altid se nærmere på, om der skal opdateres og moderniseres i de sproglige formuleringer. Det vil jeg til enhver tid være åben over for.

Man skal bare huske på, at der hele tiden tages udgangspunkt i, hvad barnets situation er. Og den der holdning om, at bare barnet bliver anbragt, så går det godt for barnet, deler jeg simpelt hen ikke. Jeg mener i allerhøjeste grad, at det er et spørgsmål om at se på familien samlet og prøve at se, om man kan afhjælpe de problemer, der gør sig gældende i familien, se på de årsager, der er til, at barnets forældre ikke magter deres ansvar som forældre.

(Kort bemærkning).

Mette Frederiksen (S):

Jamen der er forhåbentlig ikke nogen i Danmark, der tror på, at blot man anbringer børn, så løser alle problemer sig. Det er heller ikke det, vi diskuterer i dag.

Vi diskuterer i dag det faktum, at der er børn i Danmark, der burde blive anbragt, men som ikke bliver det. Og vi diskuterer det faktum, at rigtig mange af de børn, der bliver anbragt, bliver anbragt så sent, at skaderne er så store, at deres liv som udgangspunkt er dårligere og de er blevet stillet meget ringere og i en meget vanskeligere livssituation end deres jævnaldrende. Det er det, vi diskuterer i dag.

Vi diskuterer en sociallovgivning, som ikke er tilstrækkelig. Og det kan godt være, at socialministeren ikke har fantasi til at forestille sig, hvordan man kan give anbragte børn flere rettigheder, men det har vi andre heldigvis. Og jeg gentager gerne det, jeg netop sagde fra Folketingets talerstol, nemlig det om de situationer, hvor man har børn, der er anbragt igennem mange år – skal vi sige eksempelvis mindst 3 år? Der kan eksempelvis være en dreng, der har været anbragt i 6 eller 7 år, og som har det godt, hvor han er anbragt i dag. Hvis han trives, og hvis der er en forventet formodning om, at det er kontinuerligt, altså han kan blive der al den tid, han er barn og ung, hvorfor skal vi så ikke give ham en ret til at blive der, hvis han faktisk har det godt? Det skal selvfølgelig bygge på børnesagkyndige undersøgelser, det siger sig selv. Men hvorfor skal han være i risiko for at blive hjemgivet?

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Den røde lampe lyser konstant, og det betyder, at taletiden er udløbet.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg vil blot understrege, at vi jo netop med anbringelsesreformen har sat fokus på mere kvali-

tet og mere kontinuitet i barnets tilværelse og bl.a. har en tidlig indsats med som et absolut fokusområde.

Så er der så nogle mere vanskelige problemstillinger, som vi jo i forligskredsen har været enige om at vi ikke umiddelbart kunne træffe beslutning om, og som vi derfor har fået undersøgt nærmere, og hvor vi simpelt hen har haft et udvalgt siddende for at kigge på de retssikkerhedsmæssige problemer, der kunne være – det har bl.a. været i forhold til bortadoptionsdiskussionen, altså at man anbringer over en længere periode for de helt smås vedkommende, og det har også været i forhold til tilknytning til opholdsstedet eller til den plejefamilie, hvor et barn nu måtte være. Og der har vi jo bedt om at få nærmere oplysninger om erfaringerne fra andre lande og har aftalt, at det kigger vi så nærmere på til efteråret.

Kl. 16.40

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Så er det den anden korte bemærkning til fru Mette Frederiksen.

(Kort bemærkning).

Mette Frederiksen (S):

Det, jeg ikke forstår i dagens diskussion og i socialministerens svar, er, at man tør blive ved med blot at henvise til anbringelsesreformen, at man tør blive ved at henvise til, at loven selvfølgelig skal overholdes, når loven mange steder ikke bliver overholdt, og når vi ydermere kan se, at vi har en lovgivning, der ikke er tilstrækkelig.

Vi ved, at der er masser af børn og unge, der har været anbragt, som ikke får det efterværn, de skal have; vi ved, at kommunerne planlægger at spare næsten 0,5 mia. kr. nærmest pr. påbud fra finansministeren; vi ved, at der er plejefamilier, der nærmest bønfalder os om at få bedre uddannelse og supervision udovervejs, så de faktisk kan få lov til at varetage deres job godt nok; vi ved, der er masser af fejl i sagsbehandling; og vi ved, at der er børn, der ikke bliver anbragt, selv om de burde blive det.

Så hvorfor ikke gå til biddet nu og sige: Ja, vi har lavet en anbringelsesreform, den blev vedtaget i 2004, det var godt, men med alle de problemer, der tegner sig på det her felt i dag, og med alle de børn, der ikke har det godt, bliver vi nødt til som Folketing og regering at forpligte os selv og hinanden på at skabe en politik og en lovgivning, der er stærkere, meget stærkere end den, der findes i dag?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jamen der er jo bare ingen logisk sammenhæng i det, fru Mette Frederiksen siger. Fru Mette Frederiksen konstaterer, at der er dele af anbringelsesreformen, der ikke bliver overholdt, at der sker fejl og mangler i sagsbehandlingen, og at man ikke lever op til det, man skal. Hvad er svaret fra fru Mette Frederiksens side? Det er nye regler, nye love, en ny anbringelsesreform. Det er jeg fuldstændig uenig i.

Det, vi skal, er, at vi skal have anbringelsesreformen til at virke, og vi skal have kommunerne til at overholde de bestemmelser, vi har fastsat, og så skal vi selvfølgelig, hvis vi synes, at der er nogle huller, tage nogle nye initiativer. Men det vil da være helt forkert på nuværende tidspunkt, halvandet år efter at anbringelsesreformen er trådt i kraft, pludselig at bebude et helt nyt regelsæt på området. Det er jeg helt uenig i at vi skal, og jeg synes, det er et meget dårligt svar på de problemer, vi står med på området.

Jeg må altså sige, at det er kommunerne, der har frie hænder i deres budgetlægning til at finde ud af, hvordan de disponerer på de forskellige områder. Der er ikke noget påbud hverken fra finansministeren eller fra regeringen om besparelser på børn og unge-området, som fru Mette Frederiksen antyder. Det er jo en del af det kommunale selvstyre, at kommunerne laver deres budgetter efter, hvad de forventer.

Jeg må ærligt sige, at jeg er bekymret over de meget store besparelser, der er lagt op til på området, og det er også derfor, jeg så gerne vil knytte en kreds af kommuner tættere sammen i en følgegruppe, hvor vi kan se nøjere på, hvad der rent faktisk kommer til at foregå i kommunernes indsats.

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Der er bedt om korte bemærkninger fra fru Pernille Frahm.

Jeg går ud fra, at det er en kort bemærkning til ministeren og ikke en ordførertale i anden omgang.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Jeg synes, det er svært at svare på, om regelsættet er godt nok. Jeg kan da godt finde skønhedsfejl i det, men hovedproblemet er jo, at det ikke bliver fulgt og ikke bliver brugt efter hensigten. Ole Pass er ude at påstå, at hensigten er en besparelse f.eks. Så kan vi jo ikke forholde os til,

om reglerne er gode nok, for vi kan konstatere, at de ikke bliver fulgt. Det er der, jeg efterlyser en minister, der ligesom vil træde lidt i karakter.

Den anden ting er: Der er ingen her, der siger, at anbringelser er løsningen på alt, men når vi taler om det, er det, fordi det er der, det er dyrt, og det er også derfor, det er der, det gør ondt. Også her mangler jeg en minister, der vil træde i karakter.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Det, der er rigtig dyrt, er at lade være med at sætte ind, når et barn har behov for hjælp. Det er jo derfor, der skal meget mere fokus på den tidlige indsats, og at man, lige så snart man får øje på, at der er nogle problemer, foretager nogle foranstaltninger. Det er der, man virkelig kan gøre en god gerning, ikke mindst for barnet, men også for senere at undgå meget store udgifter.

Jeg er enig med fru Pernille Frahm i, at en del af problemet i høj grad er, at reglerne ikke bliver overholdt, at der ikke bliver fulgt op på tingene, og at de forskellige bestemmelser, der bl.a. er i anbringelsesreformen, ikke bliver efterlevet. Men der er svaret jo ikke ny lovgivning, men svaret er at prøve at se, hvordan vi kan få kommunerne til at overholde det gældende regelsæt. Det er bl.a. initiativerne omkring Ankestyrelsens mulighed for at gribe ind, Ankestyrelsens mulighed for at afdække, hvad praksis er i kommunerne, og så meget mere åbenhed om, hvordan det går udviklingsmæssigt, hvilke foranstaltninger man sætter i værk, og hvad der kommer ud af det.

Kl. 16.45

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Så er det fru Pernille Frahm for den anden korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Jeg synes ikke, at ministeren behøver at lede så længe, og jeg ved da også, at ministeren repræsenterer et parti, der ellers godt forstår det her med gulerod og pisk, hvor man ellers godt kan se, at penge ligesom kan være en motivation. Når det nu bliver sagt så klart så mange steder fra, at kommunerne fattes penge til at opfylde regelsættet på dette område, hvorfor er det så, at ministeren ikke vil lytte? Hvorfor er det så, at

ministeren ikke vil indse, at det altså er et af problemerne?

Til det andet om at gribe ind tidligt nok: Det er vi enige i, det er fuldstændig rigtigt, og ministeren siger det så smukt her fra talerstolen, og jeg har også sagt det så smukt fra talerstolen før, men det hjælper bare ikke med ord, der skal lidt mere til – prøv med gulerødder!

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Vi har jo tidligere været inde på den økonomiske diskussion, hvor jeg gjorde gældende, at der, hvor vi giver kommunerne nye forpligtelser, kompenserer vi også for udgifterne dertil. Det har vi også gjort i forbindelse med anbringelsesreformen. Det er et helt almindeligt gældende regelsæt.

Hvis kommunerne derudover synes, at der er særlige udgifter, der gør sig gældende, så de ønsker en anden prioritering, er det noget af det, de må tage fat på i forbindelse med de økonomiske forhandlinger mellem kommunerne og regeringen.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg kan simpelt hen ikke forstå, hvordan ministeren kan få sig selv til at sige, at kommunerne har frie hænder til selv at fastlægge deres økonomi, og at regeringen ikke kommer med nogen påbud om, at de skal skære ned.

Jeg er klar over, at ser man det ud fra, at der er en lillebitte stigning hvert år i den kommunale økonomi, er der ikke nedskæringer, men i forhold til behovet og væksten på ældreområdet, skoleområdet, børneområdet osv. følger økonomien slet ikke med, slet ikke med de forventninger, der er, og med det, regeringen kommer med af løfter.

Kommunerne har meget klart fået at vide af finansministeren, at hvis de kommer med den mindste overskridelse, falder Thors hammer, så kan han gå ud og trække direkte i deres bloktilskud. Der er i den grad påbud fra regeringen om, at kommunerne ikke må bruge flere penge, end regeringen har bestemt. Det er jo derfor, kommunerne står med et skisma: Skal de lukke en børnehaven, eller skal de tage et eller to børn hjem fra en anbringelse?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Nu er det jo sådan set en aftale, der bliver indgået mellem kommunerne og regeringen om, hvor stor den økonomiske ramme skal være, og hvilken vækst der skal være på området. Men det, der er nok så afgørende, er, at den enkelte kommune inden for det råderum, kommunen har, prioriterer de opgaver, den skal løfte.

Her vil jeg fastholde, at kommunerne har et ansvar for at sørge for at prioritere, så der er nogle ordentlige arbejdsforhold for de medarbejdere på området, der skal gennemgå sagerne og forelægge, hvad der skal ske vedrørende den hjælp og støtte, der er behov for. De skal simpelt hen sikre, at der er de midler til rådighed, der er behov for, når der er nogle børn og unge, der har brug for hjælp og støtte. Det er kommunalbestyrelsens ansvar. Det er den model, vi har lavet i Danmark i forhold til det kommunale selvstyre, og den er jeg faktisk en varm fortaler for.

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Anden korte bemærkning til fru Line Barfod.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det hjælper ikke noget, at ministeren siger, at hun er en varm fortaler for en model, når hun samtidig sidder i en regering, der fuldstændig fjerner grundlaget for den model. Det hjælper slet ikke, at ministeren bliver ved med at påstå, at der skulle være tale om en aftale med kommunerne om væksten, for det passer ikke.

Det står højt og tydeligt i aftalen, at vækstmålet er noget, der er fastlagt ensidigt af regeringen. Det er kommet frem i alle de debatter, vi har haft om den kommunale økonomi her i Folketingssalen det sidste år. Det er ikke en aftale. Kommunerne er absolut ikke med på, at de ikke må bruge penge. Når der f.eks. kommer flere børn, er der ikke råd til at bygge nye skoler og nye børnehaver. De har f.eks. ikke råd til at bruge de penge, der skal til på anbringelsesområdet, har ikke råd til at bruge de penge, der skal til på hjemmehjælpsområdet osv.

Ministerne kommer altså ikke uden om det, og det nytter ikke noget at sige, at kommunerne har ansvaret for at følge lovgivningen, når hun ikke samtidig giver dem de økonomiske muligheder for at leve op til det ansvar.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Men det gør jeg helt bestemt. I det omfang jeg pålægger kommunerne nye forpligtelser, stiller nogle krav, bliver der også økonomisk kompenseret for det. Det foregår i en drøftelse med kommunerne gående på: Hvad er omkostningerne forbundet med det her? Det er der indgået en aftale om. Så vi har diskuteret de forskellige elementer i anbringelsesreformen, og selvfølgelig skal der da følge penge med, når vi giver kommunerne nye forpligtelser.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Som tidligere meddelt vil afstemningen om de fremsatte forslag til vedtagelse blive foretaget i mødet tirsdag den 22. maj 2007.

Den sidste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 152:

Forslag til folketingsbeslutning om forbedring af lejeretsretsstilling i forbindelse med usunde lejeboliger, f.eks. som følge af skimmelsvamp og lign.

Af Lissa Mathiasen (S) og Bjarne Laustsen (S).
(Fremsat 12/4 2007).

Forslaget sattes til forhandling.

Kl. 16.50

Forhandling

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Socialdemokraterne har igen i år fremsat et beslutningsforslag, der ifølge forslagsstillernes anbefaling skal give lejerne en bedre retsstilling, hvis der opstår skimmelsvampeangreb i deres boliger.

Dette års beslutningsforslag angiver at være en opfølgning på tidligere fremsatte forslag, og begrundelsen for forslaget er, at der i det forløbne år har vist sig at være et endnu større behov for en hurtig og effektiv indgriben for at sikre borgerne mod at skulle opholde sig i usunde boliger med skimmelsvamp og lignende.

Lad mig gentage, hvad jeg sagde i forbindelse med behandlingen af sidste års beslutningsforslag, B 136, om skimmelsvamp:

»... det er dybt uheldigt, når borgere udsættes for et indeklima, der er skadeligt for deres helbred, og det gælder, uanset hvem der har ansvaret for forholdene og hvilken boligform der er tale om.«

Derfor har vi et regelsæt om kommunernes pligt til at føre tilsyn med sundheds- og brandfarlige forhold i den eksisterende bygningsmasse. Det skal jeg vende tilbage til.

Der er næppe nogen, der er uenig i, at borgerne i dette land ikke bevidst skal udsættes for at bo i sundhedsfarlige boliger, uanset om det er en lejer, en andelshaver eller en ejerlejlighedsejer, vi taler om. Lad mig knytte et par kommentarer til nogle af forslagene i B 152.

Overordnet set finder jeg, at B 152 tjener til at skabe mere bureaukrati frem for mindre bureaukrati. Det skyldes, at udlejere og kommuner efter forslaget skal følge en bestemt fremgangsmåde, nemlig indhentning af en uafhængig teknisk analyse til at fastslå, om der foreligger skimmelsvamp, i stedet for som efter de gældende regler selv at vælge en undersøgelsesmetode i forhold til omfanget af det forhold, der klages over.

Ydermere skal kommunerne efter B 152 påbyde udlejerne at udarbejde renoveringsplaner, fastsætte frister for udbedringen af boligerne, følge op på planernes gennemførelse og foretage kontrol af kvaliteten af det udførte arbejde.

For mig at se er dette en meget firkantet og meget bureaukratisk måde at stille krav om afhjælpning af problemerne på, uden at lejerne får nogen væsentlig bedre retsstilling end efter de gældende regler. Der tager den enkelte lejer jo selv stilling til, om sagen skal indbringes for huslejenævnet eller beboerklagenævnet for at få udlejer til at foretage sig noget eller i stedet til kommunalbestyrelsen for at få taget stilling til, om der foreligger et så grelt forhold, at boligen skal kondemneres og lejeren genhuses.

Samtidig må jeg også sige, at jeg finder det betænkeligt at stille krav om, at en udlejer inden 8 dage skal rekvirere en uafhængig teknisk analyse, der skal afklare, om der er skimmelsvamp eller lignende i boligen eller bygningen, hvis en lejer klager over usunde forhold.

Hvis man overhovedet vil stille sådan et undersøgelseskrav, mener jeg, at der som minimum burde stilles krav om, at der skal være en begrundet mistanke om et sundhedsfarligt forhold, for at lejerne kan stille krav om, at der skal